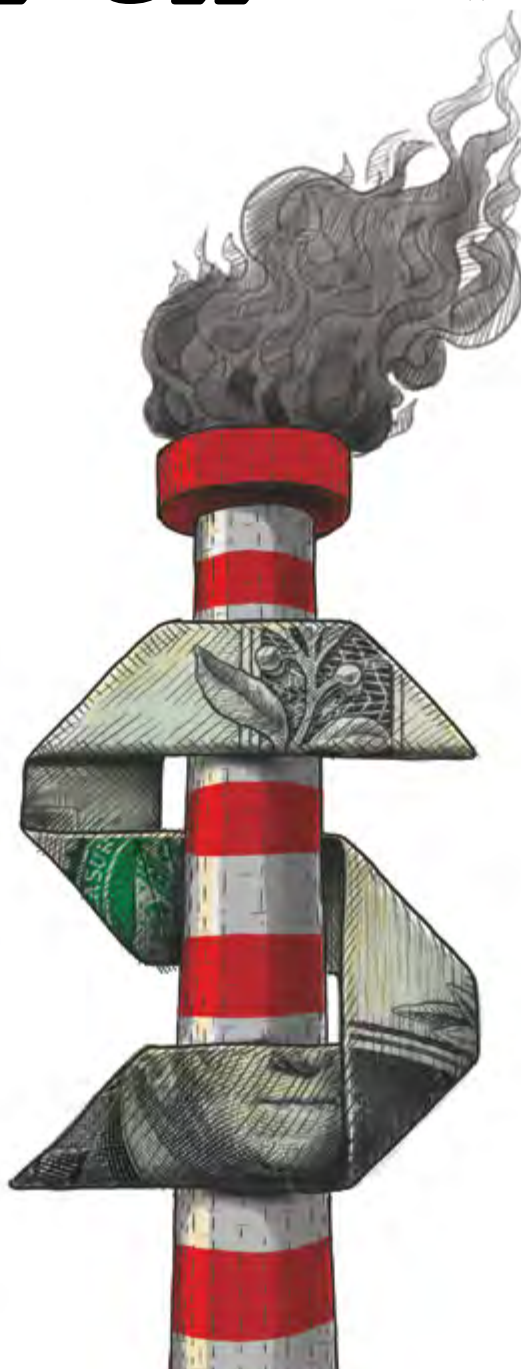

- میان‌بر تولید پایدار
- نوشار و پس از مرگ سهراب
- سیاست ارزی مقدم بر استراتژی تجاری
- ضرورت کاهش دخالت دولت در بازار ارزی

آزمون سیاست ارزی در تالار دوم

ثبت رکورد ۶ ماهه تولید تختال و آهن اسفنجی ورشد فروش

در شرکت فولاد هرمزگان ۱۴۰۴

میزان تولید تختال ۶ ماهه نخست ۱۴۰۴	۷۳۹،۷۱۲ تن
میزان افزایش تولید تختال	۳۱٪ افزایش
میزان افزایش تولید تختال	۱۷۸،۳۱۱ تن
میزان تولید تختال ۶ ماهه نخست ۱۴۰۳	۵۶۱،۴۰۱ تن

میزان تولید آهن اسفنجی ۶ ماهه نخست ۱۴۰۴	۹۹۸،۲۶۰ تن
میزان افزایش تولید آهن اسفنجی	۰٫۵٪ افزایش
میزان افزایش تولید آهن اسفنجی	۴،۹۸۱ تن افزایش
میزان تولید آهن اسفنجی ۶ ماهه نخست ۱۴۰۳	۹۹۳،۲۷۹ تن

۲۷٪ افزایش	۷۴۰،۶۲۰ تن
میزان افزایش فروش	میزان فروش ۶ ماهه نخست ۱۴۰۴
میزان افزایش فروش	میزان فروش ۶ ماهه نخست ۱۴۰۳
۱۵۵،۴۵۸ تن افزایش	۵۸۵،۱۶۲ تن

۹۰۶۰
کرو
فولاد
ساز

SCO

روابط عمومی
شرکت فولاد هرمزگان

گهرزمین

قطب صنعت و معدن ایران زمین
Goharzamin Mining and Industrial Company

سنگ آهن

سهم گهرزمین از تولید.

۱۶

میلیون تن

(رتبه دوم در کشور)

کنسانتره

سهم گهرزمین از تولید.

۸

میلیون تن

(رتبه سوم در کشور)

گندله

سهم گهرزمین از تولید.

۶

میلیون تن

(رتبه سوم در کشور)

آهن اسفنجی

سهم گهرزمین از تولید.

۳,۴۴

میلیون تن

-

GOHARZAMIN

The Powerhouse of Iran's Industrial and Mining Sector

(سهامی عام)
شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
Goharzamin Mining and Industrial Company
روابط عمومی و امور بین الملل

حرکت برمدار توسعه...

فرصت متمایز سرمایه گذاری در شهرک صنعتی منطقه گل گهر

- بزرگترین شهرک صنعتی غیر دولتی و تخصصی فولاد ایران
- دارای بزرگترین پست برق در بین شهرک های صنعتی ایران
- تامین آب از خط انتقال خلیج فارس به میزان ۲۰۰ لیتر بر ثانیه
- تامین گاز از خط اختصاصی منطقه گل گهر به میزان ۱۲۵ هزار متر مکعب بر ساعت

شرکت توسعه عمران مدیریت منطقه گل گهر

Gohar Tarabar Sirjan
Combined Mineral Transportation Co.

(سهامی عام)

شرکت حمل و نقل ترکیبی مواد معدنی **گهر ترابر سیرجان**

چهارمین شرکت برتر حمل و نقل کشور

بلحاظ ارزش دارایی ها در گروه حمل و نقل، انبارداری و
ارتباطات فرابورس ایران

شرکت حمل و نقل ترکیبی مواد معدنی
گهر ترابر سیرجان (سهامی عام)
روابط عمومی

www.35114.ir | www.gttmco.ir | info@gttmco.com | Gohartarabar.co

۰۳۴-۴۲۲۵۶۱۴۷ | ۰۳۴-۳۵۱۱۴ | ۰۳۴-۴۲۲۵۶۱۳۷ | ۰۲۱-۲۲۱۲۹۶۶۱-۵

مجتمع مس دره آلو

مجتمع مس دره آلو

۰۳۴-۳۱۶۲۶۶۶۶

Daralou.nicico.com

pr.daralou@nicico.com

آدرس: استان کرمان- 120 کیلومتری جنوب
غربی شهر کرمان-مجتمع مس دره آلو

GOHAR ENERGY

GOHARAN POWER PLANT

شرکت گهر انرژی سیرجان
Gohar Energy Sirjan Co.

شرکت گهر انرژی سیرجان با تکیه بر فناوری های نوین و اجرای پروژه های زیرساختی عظیم، به عنوان یکی از پیشگامان تأمین انرژی پایدار در منطقه گل گهر و کشور شناخته می شود.

چشم انداز آینده گهر انرژی توسعه نیروگاه های تجدیدپذیر و بهینه سازی مصرف انرژی است که به تأمین انرژی پایدار و بهبود تولید و اقتصاد کشور کمک می کند.

این شرکت با تکیه بر سهامداری شرکت های بزرگ مانند معدنی و صنعتی گل گهر، توسعه آهن و فولاد کل گهر، جهان فولاد سیرجان، تولید و توسعه پویا انرژی، پروژه های عظیم نیروگاهی را در دستور کار خود قرار داده و با استفاده از فناوری های پیشرفته، اقدامات مؤثری در جهت رفع ناترازی انرژی و کاهش اثرات زیست محیطی انجام داده است.

از جمله پروژه های عمده در دست احداث می توان به سه پروژه بزرگ اشاره کرد که هر یک نقش مهمی در آینده تأمین انرژی این منطقه ایفا خواهند کرد.

پروژه احداث بلوک دوم مجتمع نیروگاهی گهران که با ظرفیت ۵۴۶ مگاوات در حال ساخت است. واحد اول این بلوک در خرداد ۱۴۰۳ به بهره برداری رسید و واحد دوم نیز در آبان ۱۴۰۳ به شبکه سراسری سنکرون شد.

پروژه احداث بلوک سوم مجتمع نیروگاهی گهران که شامل دو واحد گازی و یک واحد بخار با ظرفیت مجموع ۵۴۶ مگاوات می شود. این پروژه در مرحله عقد قرارداد و آغاز عملیات اجرایی قرار دارد.

همچنین، نیروگاه خورشیدی با ظرفیت ۲۰۰ مگاوات یکی از پروژه های مهم دیگری است که توسط شرکت گهر انرژی سیرجان در دست اجرای می باشد. گام اول این پروژه با ظرفیت ۶۰ مگاوات در حال ساخت است و به گسترش استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر کمک خواهد کرد.

☎ (+9834)91660160

☎ (+9834)91660162

☎ (+9821)2623873

☎ (+9821)2623904

☎ (+9821)26292047

✉ INFO@GES.CO.IR

🌐 WWW.GES.CO.IR

تولید ایمن و پاک از معدن تا شمش فولادی

www.Sisco.Midhco.com

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان
SISCO

روابط عمومی و امور بین الملل

[sisco.ir](https://www.instagram.com/sisco.ir)

MIDHCO

بزرگترین تولیدکننده شمش فولادی ومیلگرد در جنوب شرق کشور

Sirjan Jahan Steel Company

SJS CO

📍 سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده شیراز

جنب شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

☎ 03431257600 | 03441423625

🌐 sjscoir | www.sjsco.ir

شرکت سیرجان جهان فولاد سیرجان
Sirjan Jahan Steel Company

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر

توسعه باور ماست

01. کسب عنوان «صادر کننده نمونه ملی» سال ۱۴۰۳
02. کسب عنوان «گروه کار نمونه ملی» در سی و ششمین جشنواره ملی امتنان از نخبگان جامعه کار و تولید
03. جاستر تندیس بلورین از جایزه ملی تعالی سازمانی
04. کسب رتبه هفتم گروه شرکت های فلزات آهنی در بین ۱۰۰ شرکت برتر ایران در همایش IMI100
05. کسب مدال طلا در جشنواره بین المللی اختراعات نورمبرگ آلمان و جشنواره بین المللی اختراعات رومانی
06. ثبت دو اختراع و انتخاب آنها به عنوان طرح های منتخب در جشنواره نوآوری برتر ایرانی دانشگاه شریف
07. کسب تندیس «واحد برتر صنعتی» در گروه فلزات اساسی از بیست و دومین جشنواره ملی تولید ملی افتخار ملی
08. کسب تندیس زرین از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
09. دریافت تندیس جایزه ملی فولاد ایران به خاطر اجرای طرح های فناورانه و بومی سازی در زنجیره تولید آهن و فولاد
10. کسب تندیس فناوری و نوآوری پیشرو در جشنواره کشوری حمایت از تولید ملی
11. دریافت تندیس زرین رضایتمندی در اجلاس ملی رضایتمندی مشتری
12. کسب تندیس جایزه ملی مدیریت انرژی
13. دریافت عنوان واحد صنعتی نمونه استان و واحد برتر تحقیق و توسعه استان
14. دریافت نشان درجه یک اقتصاد مقاومتی جشنواره استانی اقتصاد مقاومتی
15. دریافت نشان مسئولیت پذیری اجتماعی از اجلاس سراسری مسئولیت اجتماعی و فرهنگ سازمانی
16. دریافت لوح زرین از نهمین جشنواره نوآوری برتر ایرانی

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر
GOLGOHAR IRON & STEEL DEVELOPMENT CO.
روابط عمومی و امور بین الملل

DEVELOPMENT is Our Belief

زیست و نرم همراه روز ملی صادرات گرمی باد

همه بخش های صنعتی باید تولیدات خود
را با محوریت صادرات تولید کنند.

سید علی

شرکت سانی و صنعتی کل گستر
SOLICHAN SORENSEN & INDUSTRIAL COMPANY
روابط عمومی و امور بین الملل

ساخت ایران

کد محصول:
تاریخ تولید:

N.W.:
G.W.:
COLOUR:
DIMENSION

به نام خدا

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: آنتیا امیر تیموری

سر دبیر: علی امیر تیموری (بر دیا)

مدیر بازرگانی: مریم شمس ۰۹۱۹۴۳۵۱۹۷۲

طراح جلد: مهران حق شناس

کارشناس تحقیق و توسعه بازار: مهتاب میرزا حسینی ۰۹۱۳۸۴۰۱۶۲۱

ارتباط با ما

نشانی دفتر مرکزی: تهران

شماره تماس دفتر تهران: ۰۲۱۹۱۳۰۵۹۱۰

نشانی دفتر کرمان: کرمان، بلوار جهاد، کوچه ۴۳

طبقه فوقانی بانک پارسیان

کد پستی کرمان: ۷۶۱۹۸۵۵۱۵۲

تلفن دفتر کرمان: ۰۳۴۹۱۰۱۵۹۱۰

چاپ و صحافی: مهدوی کرمان

راه های ارتباطی ماهنامه پیام آوران معدن و فولاد

کانال تلگرام: @miningandsteel

وبسایت: Http://miningandsteel.com

پست الکترونیکی: miningandsteel1404@gmail.com

فهرست

■ سرمقاله

«تالار دوم»: فرصت آزمون سیاست ارزی در زنجیره فولاد ۱۴

■ روایت تولید

نوشدارو پس از مرگ سهراب ۱۶
میان‌ر تولید پایدار ۱۸
سیاست ارزی مقدم بر استراتژی تجاری ۲۰
ضرورت کاهش دخالت دولت در بازار ارزی ۲۲
بازگشت ارز صادراتی به تالار دوم راهکاری به سودآوری صنایع ۲۴

■ کارنامه

افتخارات ملی فولاد مبارکه به سود صنعت فولاد کشور ۲۸
صادرات، تکیه‌گاه امن تولید و ارزآوری ۳۰
صنعت فولاد زیر فشار انرژی و سیاست‌های ناکارآمد ۳۱
یومی‌سازی، استقلال و عزت صنعتی ۳۲
تحریم، انرژی، صادرات؛ فولادخوزستان چگونه ۳ ضلعی صنعت را مدیریت کرد؟ ۳۳
رشد تولید و بهره‌وری بازتاب برنامه‌ریزی در گل‌گهر ۳۴
شرکت‌های مجاور دریا ضامن پایدار ماندن ارزآوری صادرات فولاد ۳۶
صادرات، رکن اصلی استراتژی فولاد هرمزگان ۳۷
حکمرانی داده‌محور و هم‌افزایی نهادی راز موفقیت فولاد سنگان ۳۸
رکورد فروش در فولاد سنگان جابجا شد ۳۹
ضرورت جذب سرمایه‌گذار و انتقال دانش فنی برای توسعه زنجیره ارزش مس ۴۰
رویکرد پیشگیرانه در حوزه ایمنی و بهداشت تضمین‌کننده پایداری تولید ۴۰
مجمع مس سرچشمه رفسنجان؛ پیش‌تاز توسعه و اشتغال شهرستان ۴۱
رشد ۷۲ درصدی تولید و ۷۰ درصدی فروش ۴۲
توسعه آهن و فولاد گل‌گهر، واحد صنعتی نمونه استان کرمان شد ۴۲
جهش ۴۵ درصدی صادرات زنجیره فولاد ایران ۴۳

■ نبض بازار

روزهای درخشان مس در ۲۰۲۶ ۴۶
افت تولید، اجتناب‌ناپذیر است ۴۸

«تالار دوم» فرصتِ آزمونِ سیاستِ ارزی در زنجیره فولاد

بردیا امیر تیموری
سردبیر

سطح بنگاه، بهبود نقدشوندگی ارز صادراتی و امکان تطبیق بهتر با سفارش‌های بین‌المللی، برنامه‌ریزی تولید را قابل پیش‌بینی‌تر می‌کند و یژه آن دسته از واحدهایی که صادراتشان فصلی است یا با چرخه‌های نوسانی قیمت جهانی فولاد مواجه‌اند. در سطح بازار داخلی، همسویی «قیمت پایه» با واقعیت‌های معاملاتی، به کاهش شکاف اطلاعاتی میان بورس کالا و بازار آزاد کمک می‌کند و از ساختن سیگنال‌های اشتباه در تصمیم خرید نوردکار و سازنده می‌کاهد. در سطح کلان، اگر داده‌های تالار دوم به‌صورت منظم منتشر شود (حجم، میانگین موزون نرخ، منشا ارز)، می‌تواند ابزار سیاست‌گذار برای مدیریت انتظارات ارزی باشد؛ این همان جایی است که مرکز مبادله در هفت‌ماهه امسال نیز از «عمق بازار تجاری» و شمار بالای معامله‌گران سخن گفته است.

با این‌همه، چند ریسک جدی را نباید نادیده گرفت. نخست، خطر شکل‌گیری «دوگانگی جدید» در نرخ‌هاست؛ اگر سازوکار تعیین دامنه قیمت در تالار دوم شفاف نباشد یا انتشار داده‌ها تاخیر بخورد، بازار دوباره به روایت‌های غیررسمی پناه می‌برد. دوم، تمرکز فهرست مشمولان بر سرشاخه‌های زنجیره است؛ وزارت صمت پیش‌تر از «گسترش عرضه ارزی کل زنجیره فولاد در تالار دوم» سخن گفته بود، اما اگر زمان‌بندی و نسبت‌ها دقیق اعلام نشود، زنجیره میانی (اسلب، بیلت، ورق‌های خاص) میان دو سازوکار معلق می‌ماند. سوم، ریسک انتقال تقاضای وارداتی به تالار دوم بدون طراحی ابزار پوشش ریسک (هجینگ داخلی، قراردادهای سلف ارزی) است؛ امری که می‌تواند موج‌های مقطعی قیمتی بسازد. پاسخ هر سه ریسک، یک کلمه است: «شفافیت» از متن نسبت‌ها تا انتشار جزییات معاملات.

چه باید کرد؟ برای سیاست‌گذار، نخستین اقدام تدوین «تقویم سیاستی» تالار دوم است؛ نسبت‌های قابل‌اتکا، دامنه‌های قیمتی و جدول توسعه مشمولان در کل زنجیره فولاد و فرآورده‌های نفتی.

دوم، انتشار برخط نماگرهای کلیدی هر روز؛ حجم عرضه و تقاضا، میانگین موزون نرخ‌ها، و سهم رفع تعهد در تالار اول. سوم، هم‌افزایی با بورس کالا و ابزارهای مالی ارزی موجود (از اوراق ارزی تا حراج‌های موضوعی) برای هموار کردن انتظارات.

برای بنگاه‌ها نیز توصیه بنیادین، ارتقای «حکمرانی ارزی» داخل شرکت است؛ از پوشش ریسک نرخ تا بازنگری در قراردادهای صادراتی و همگام‌سازی با قواعد تسویه در تالار دوم.

«تالار دوم» نه عصای جادویی است و نه صرفاً یک نام تازه بر سازوکاری قدیمی.

اگر قواعد آن روشن، داده‌هایش عمومی، و نسبت‌هایش قابل پیش‌بینی باشد، می‌تواند به‌جای رقابت با تالار اول، مکمل آن شود و راه صادرات را برای فولادکار و قیری‌ساز ایرانی هموارتر کند. اکنون نوبتِ آزمونِ اجراست؛ آزمونی که نتیجه‌اش موفقیت یا تجربه‌ای دیگر برای اصلاح به شفافیت، انضباط و پاسخ‌گویی سیاست‌گذار و صنعت، هر دو، وابسته است.

اواخر مهر ۱۴۰۴، بانک مرکزی با همراهی وزارت صمت و اتاق بازرگانی ایران اعلام کرد که صادرکنندگان کالاهای زنجیره فولاد و برخی فرآورده‌های نفتی از جمله میلگرد، پروفیل، قیر و هیدروکربن‌های تولیدی پالایشگاه‌های کوچک‌مقیاس می‌توانند ارز حاصل از صادرات خود را در «تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا» به فروش برسانند؛ مشروط بر آن که حداقل ۲۰ درصد از تعهدات ارزی ۱۵ ماه گذشته را در تالار اول یا از مسیرهای مجاز رفع کرده باشند. این تصمیم در ۳۰ مهر رسانه‌ای شد و هدف رسمی آن «عمیق و توسعه تالارهای اول و دوم و تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان» عنوان شد.

در نگاه نخست، این گشایش می‌تواند به اصلاح یک گلوگاه قدیمی کمک کند؛ فاصله مزمن میان نرخ‌های رسمی و آزاد که عملاً صادرات بخشی از بنگاه‌های فولادی و نفتی را در تصمیم‌گیری‌های روزمره دچار تردید می‌کرد. فلسفه ایجاد تالار دوم به‌عنوان بازاری مکمل در کنار تالار اول این است که شفافیت بیشتر معاملات، امکان قیمت‌گذاری مبتنی بر واقعیت‌های بازار و در نهایت، بازگشت بهتر ارز را برای صادرکننده مهیا کند، بی‌آن‌که سامان عمومی بازار ارز به هم بخورد. خود مرکز مبادله نیز در ویرترین رسمی‌اش، مأموریت‌هایی چون «مرج‌بودن قیمت، نمای بازار و ابزارهای متنوع تأمین ارز» را برجسته می‌کند؛ اگر این مأموریت‌ها به‌طور داده‌محور اجرا شوند، تالار دوم می‌تواند نقشی فراتر از یک مسیر جانبی پیدا کند. اما «چگونه اجرا شدن» از «چه تصمیمی گرفتن» مهم‌تر است. متن اطلاعیه‌ها تأکید می‌کند که قیمت پایه برای گروه کالاهای مشمول، با اتکا به نرخ‌های بورس کالا در نظر گرفته می‌شود و نسبت‌های کنترلی میان رفع تعهد در تالار اول و امکان عرضه در تالار دوم به‌صورت پویا رصد خواهد شد. این یعنی سیاست‌گذار می‌خواهد هم سیگنال قیمتی بازار را به رسمیت بشناسد و هم ضلع نظارتی را حفظ کند تا انتخاب تالار، به آربیتراژ پرهزینه و غیرمولد تبدیل نشود. برای فعالان فولاد و قیر، پیام روشن است؛ هرچه انضباط در رفع تعهدات بالاتر باشد، دسترسی پایدارتر به تالار دوم و کشف قیمت کاراتر حاصل می‌شود.

تأثیر این تغییر بر زنجیره فولاد می‌تواند در سه سطح دیده شود. در

روایت تولید

نوشدارو پس از مرگ سهراب

محمدابویی

فعال صنعت فولاد

میان‌بُرتولیدپایدار

محمدزمانی

فعال صنعت فولاد

سیاست ارزی مقدم بر استراتژی تجاری

سهراب حسینی

فعال معدن و صنایع معدنی

ضرورت کاهش دخالت دولت در بازار ارزی

رضاشهرستانی

فعال صنعت فولاد

در ارزیابی اصلاح سیاست‌های ارزی حاکم بر زنجیره فولاد مطرح شد

نوشدارو پس از مرگ سهراب

سیاست‌های ارزی کشور در طول سال‌های گذشته به استراتژی حاکم بر عرصه تولید و تجارت مقدم شده‌اند و همین موضوع نیز خسارات غیرقابل جبرانی را به اقتصاد کشور تحمیل کرده است. در درجه نخست آنکه به سبب این سیاست‌های نادرست بسیاری از فعالان عرصه تولید متضرر شده‌اند. صادرات گریزگاهی به سودآوری محسوب می‌شود، اما تحت تاثیر سیاست‌های اشتباه عملاً متوقف شده است. در چنین فضایی حتی به فرض اصلاح سیاست‌های اشتباه، زیان تحمیل شده به تولید و تجارت به سادگی جبران نمی‌شود. چراکه بازار صادراتی در این سال‌ها عملاً از دسترس بسیاری از فعالان حلقه‌های پایانی زنجیره فولاد خارج شده است. حال بازگشت دوباره به این مسیر نیز زمان بر خواهد بود. به علاوه آنکه شاهد توسعه خام‌فروشی در زنجیره فولاد کشور نیز هستیم که تداوم و تشدید آن، تبعات جدی را برای اقتصاد ما به همراه خواهد داشت.

علی محمد ابوبی
فعال صنعت فولاد

در چنین شرایطی تولیدکننده و تاجر شناسنامه‌دار ناچار است هزینه‌های تولید خود را با قیمت ارز آزاد تطبیق دهد. درنهایت نیز موظف به پیمان سپاری ارزی با قیمت ارز بسیار ارزان است؛ سیاستی که تداوم تولید و تجارت را برای صنعتگران و به خصوص تولیدکنندگان محصولات نهایی و فعالان بخش خصوصی دشوار و در مواردی غیرممکن می‌کند. به این ترتیب دولتی که می‌توانست تسهیل‌کننده مقررات و قوانین باشد به مانع اصلی آن بدل شده است.

ضرورت اصلاح اصول

در سال‌های گذشته پیمان‌سپاری ارز با نرخ دلار نیمایی انجام می‌گرفت. اکنون نیز بازگشت ارز حاصل از صادرات با احتساب قیمت در مرکز مبادله ارز و طلا انجام می‌گیرد. اما آنچه که مهم است، تفاوت نرخ ارز در بازارهای رسمی و غیررسمی است که به عامل رانت بدل شده است. یعنی تغییر سامانه‌ها تا زمانی که سیاست‌ها یکسان است، نتیجه‌بخش نیست. بنابراین باید این‌طور ادعا کرد که سیاست‌های اتخاذ شده توسط دولت و بانک مرکزی و سایر نهادهای تصمیم‌گیر درنهایت به زیان ساختارهای تولید و تجارت تمام می‌شود. در چنین سیستمی دست قاچاقچیان برای

آزاد سازی صادرات یا تیر خلاص به صنعت

در گذشته صادرات فولاد به فعالان بخش تولید و بازرگانان منتسب به تولیدکنندگان محدود بود. این سیاست مانع از قاچاق فولاد یا تجارت آن در قالب‌های غیررسمی بود. با اصلاح قوانین شاهد آزادسازی امکان صادرات فولاد برای همه افراد بودیم. به این معنی که طبق مصوبه کارگروه تنظیم بازار بعد بازرگانان و تاجر توانستند نسبت به صادرات فولاد اقدام کنند. بنا به مصوبه کارگروه تنظیم بازار، بازرگانان و تاجر با خرید از رینگ صادراتی بورس کالا می‌توانند نسبت به صادرات فولاد اقدام کنند. اما این تغییر در عمل ضربات جبران‌ناپذیری را به صنعت فولاد کشور و همچنین ارزآوری حاصل از صادرات تحمیل کرد. در موارد بسیاری تاجران کشورهای همسایه یا تاجران بدون شناسنامه اقدام به خرید فولاد از بورس کالا کردند. این محصولات در ادامه با کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای به سایر کشورها صادر شد. طبقاً ارز حاصل از صادرات این محصولات به کشور باز نمی‌گردد و در نتیجه تاجران می‌توانند تخفیف قابل توجهی را در کشور هدف ارائه دهند. به بیان روشن‌تر تاجر این محصولات سود خود را از فاصله قیمتی میان دلار در بازار آزاد و نرخ دلار رسمی می‌برند.

سیاست‌های ناکارآمد ارزی مانع تولید

قوانین و مقررات حاکم بر صنعت فولاد و تجارت در این زنجیره در طول سال‌های گذشته نه تنها نتیجه‌بخش و مثبت نبوده، بلکه فشار قابل توجهی بر صنعتگران تحمیل کرده است. قوانین و مقرراتی که از سیاست‌های ارزی نشأت می‌گیرند نیز تاثیر منفی بسزایی بر عملکرد این زنجیره مهم داشته است. ناکارآمدی در قوانین حاکم بر حوزه تولید و تجارت درحالی‌است که این زنجیره تاثیر بسزایی در ایجاد موقعیت‌های شغلی مختلف دارد. در همین حال توسعه فولادسازی در مناطق مختلف کشور به توسعه مناطق کم‌برخوردار منتهی شده است. فعالیت در این صنعت همچنین به ارتقا تولید ناخالص داخلی نیز منجر شده است.

توسعه زنجیره ارزش در صنعت فولاد اهمیت ویژه‌ای دارد، چراکه این اقدام به‌منزله بهره‌مندی از فرصت‌های تولیدی و تجاری است. بر همین اساس نیز از صنعتگران انتظار می‌رود در مسیر ارزش‌افزایی حداکثری گام بردارند، در همین حال بایستی سیاست‌های تولیدی حامی تکمیل زنجیره ارزش افزوده باشد، با این‌وجود خواسته یاد شده نه تنها محقق نمی‌شود بلکه چالش‌های جدی را به عملکرد صنعتگران تحمیل می‌کند.

بهره‌مندی از فرصت‌ها باز گذاشته می‌شود. با توجه به آثار زیان بار صادرات فولاد برای عموم از رئیس‌جمهوری درخواست کرده‌ایم که در این حکم تجدیدنظر انجام گیرد. رئیس دولت چهاردهم نیز از وزیر صمت خواستند اصلاح این مقرر را توسط سران قوا پیگیری کنند. حال نتیجه این شرایط چه می‌شود، زمان تعیین می‌کند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ظرفیت تولید در بسیاری از صنایع نهایی فولادسازی کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است. درواقع این صنایع با هدف حضور در بازار منطقه احداث شده و توسعه یافته‌اند. بنابراین وضع سیاست‌های نادرست به‌منزله تحمیل خسارت جدی به فولادسازان کشور است. در حال حاضر حداقل ۳۵ درصد تولید لوله و پروفیل کشور باید روانه بازار صادراتی شود. این نسبت‌ها درخصوص محصولات طولی نیز جریان دارد و صادرات تنها گریزگاه این صنایع برای تداوم تولید است. اما با ترویج قاچاق این خواسته محقق نمی‌شود و آینده صنایع کشور تهدید می‌شود. در ادامه باید تا‌کرد کرد که در سال‌های گذشته و تحت تاثیر تصمیمات اشتباه عملاً خام‌فروشی مورد توجه قرار گرفته است. درحالی‌که مسئولان از تکمیل زنجیره تولید و

ضرورت ارزش‌افزایی سخن می‌گویند اما در عمل مسیر خام‌فروشی را هموار می‌کنند. این دست سیاست‌ها به زیان اشتغالزایی و توسعه صنعتی و اقتصادی کشور است.

◀ حلقه‌های نهایی در آستانه توقف تولید

میزان بهره‌مندی فعالان حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد از امتیازات دولتی، متفاوت است. به این معنی که برخی از حلقه‌های این زنجیره به‌مراتب از امتیازات دولتی بیشتری برخوردار هستند. کما اینکه میزان مصرف انرژی در حلقه‌های میانی زنجیره فولاد قابل توجه است. اما انرژی‌بری در حلقه‌های پایانی آن به‌مراتب محدود است. بنابراین با توجه به رشد چندبرابری قیمت برق باید این‌طور ادعا کرد که فعالان حلقه‌های پایانی از امتیازات چندانی برخوردار نیستند. به‌علاوه آنکه این تولیدکنندگان مواد اولیه خود را از بورس کالا و طبق روال بازار آزاد خریداری می‌کنند. بنابراین الزام این صنایع به پیمان‌سپاری ارزی با قیمت به‌مراتب ارزان اشتباه است. اما برخی از تولیدکنندگان در حلقه‌های میانی زنجیره فولاد از حمایت گسترده دولتی برخوردار هستند و درنتیجه الزام به پیمان‌سپاری ارزی توسط آنها، غیرمعقول نیست.

اما محصولی که مواد اولیه آن در بورس کالا به نرخ آزاد و در رقابت خریداری می‌شود، دلیلی ندارد که محصول نهایی با قیمت دلار دستوری پیمان‌سپاری شود.

سیاست‌گذاری نادرست بانک مرکزی و اولویت‌بخشی این قوانین به مقررات حاکم بر عرصه تولید و تجارت عملاً زیان قابل توجهی را به فعالان زنجیره فولاد و به‌خصوص برخی حلقه‌های آن تحمیل کرده است. به‌عنوان نمونه در طول سال ۱۴۰۳، از مجموع ۱۷۵ کارخانه لوله و پروفیل فعال کشور، فعالیت در ۱۱۰ واحد به مرحله زیان رسیده است. ۵۰ واحد نیز سوددهی را در طول سال ثبت نکرده‌اند. در سال جاری نیز خبر تعطیلی چند واحد لوله و پروفیل منتشر شده است. حال که چنین چالش‌هایی حاصل شده سیاست‌گذاران به دنبال اصلاح شرایط برآمده‌اند. سیاست‌های ارزی اشتباه بانک مرکزی به بروز این مشکلات منتهی شده است. حالا که بازارها به ورطه نابودی رسیده، به دنبال اصلاح شرایط هستند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ما ۱۰ سال زمان گذاشتیم تا بازار صادراتی را به دست بیاوریم اما در ۲ سال گذشته این بازار را از دست داده‌ایم. حال شروع دوباره تولید و حضور در بازارهای صادراتی بسیار دشوار است.

تبادل ارزی و رشد پایدار اقتصادی، نتیجه تک نرخی شدن ارز

میان‌بر تولید پایدار

پیمان سپاری و بازگشت ارز، در چارچوب مقررات پولی و مالی و برای حفظ شفافیت، کنترل خروج سرمایه و ثبات ارزی ضروری است، اما زمانی اثربخش خواهد بود که با منطق بازار و واقعیت‌های صنعتی اجرا شود. مداخله دستوری و محدود کردن صادرکننده در نرخ‌گذاری ارز صادراتی، ضمن تضعیف انگیزه بازگشت ارز، موجب انتقال منافع از بخش مولد و صادرات محور به بخش‌های غیرمولد و وارداتی می‌شود. تداوم این رویکرد، سرمایه‌گذاری تولیدی را کاهش داده چیزی که به صراحت مغایر با فرموده‌های مقام معظم رهبری در نام‌گذاری سال ۱۴۰۴ مورد توجه بوده است و در نهایت، تبادل ارزی و رشد پایدار اقتصاد را تهدید می‌کند.

محمد زمانی
فعال صنعت فولاد

نتیجه، انتقال منافع از بخش مولد به بخش غیرمولد، کاهش سرمایه‌گذاری و بی‌انگیزگی صادرات است. تئوریسین‌های بازار سرمایه و اقتصاددانان این وضعیت را «مالیات پنهان بر تولید» و عامل اصلی تحریف سودآوری شرکت‌های صادرات محور می‌دانند. ادامه این شکاف، شفافیت ارزی را تضعیف و جریان

ذی‌ربط واگذار می‌کنند، در حالی‌که واردکنندگان کالاهای مصرفی، همان ارز را در بازار آزاد به مصرف‌کنندگان می‌فروشند. (به‌صورت نمونه خودروهای الکتریکی وارداتی که هیچگونه تعرفه گمرکی ندارند در بازار با نرخ ارز حدود ۱۷۰ تا ۲۰۰ هزار تومانی به مصرف‌کننده فروخته می‌شود) و در

◀ شکاف ارزی، رانت‌زا می‌شود

الزام بازگشت ارز صادراتی برای شفافیت و ثبات پولی ضروری است، اما شکاف میان نرخ رسمی و بازار، زمینه‌ساز رانت ساختاری گسترده شده است. در این سازوکار، صادرکنندگان صنعتی ارز خود را به نرخ دستوری و محدود شده توسط مراجع

نقدینگی را به سمت سوداگری و فساد سوق می‌دهد. بنابراین راه‌حل برون رفت از این چالش و برنامه‌ای جامع برای تقویت سرمایه‌گذاری؛ می‌تواند تک‌نرخ‌سازی تدریجی ارز، بازگشت واقعی ارز صادراتی و حذف رانت‌های بین‌نرخ برای تقویت بخش مولد و رشد پایدار اقتصاد دانست.

◀ یارانه انرژی ۷ تا ۹ درصد، اختلاف ارزی ۴۰ درصد

درشرایطی که تولیدکنندگان فولادی به دنبال تک‌نرخ شدن ارز هستند، برخی منتقدان با بیان این استدلال که تولیدکنندگان زنجیره فولاد از حمایت‌های دولتی ازجمله انرژی ارزان برخوردارند، بر ارزان‌فروشی ارز تأکید دارند. دیدگاه مدافعان چندنرخ بودن ارز که تولیدکنندگان فولاد را برخوردار از «انرژی ارزان» می‌دانند، شاید در ظاهر منطقی باشد اما در تحلیل واقعی اقتصاد ایران، فاصله‌ای جدی با واقعیت دارد. سهم انرژی یارانه‌ای کمتر از ۷ تا ۹ درصد بهای تمام‌شده فولاد است؛ در حالی که اختلاف نرخ ارز رسمی و آزاد، گاه تا ۴۰ درصد ارزش کل محصول را از بین می‌برد. از سوی دیگر، تحریم‌ها و محدودیت‌های

انتقال فناوری باعث شده صنایع فولاد نتوانند از فناوری‌های کم‌مصرف و بهینه استفاده کنند، بنابراین «ارزان‌فروشی ارز صادراتی» نه جبران، بلکه مجازات سرمایه‌گذاری مولد است. اگر سیاست‌گذار واقعا قصد حمایت دارد، باید منابع یارانه‌ای را به توسعه فناوری، بهره‌وری انرژی و سرمایه‌گذاری تولیدی هدایت کند، نه به واردکنندگانی که کالای نهایی را با ارز آزاد قیمت‌گذاری می‌کنند. در غیر این صورت می‌توان گفت سیاست چندنرخ تنها به تقویت رانت، فرار سرمایه و تضعیف بخش مولد می‌انجامد.

◀ دخالت هوشمند به جای سرکوب‌گری

در پایان چنانچه بخواهیم تاثیر عرضه ارز حاصل از صادرات زنجیره فولاد در تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا را بدون دخالت بانک مرکزی در نرخ‌گذاری از طریق برخی محدودیت‌های تالار اول بر تولید و صادرات زنجیره فولاد بررسی کنیم می‌توان گفت، بدون مداخله و هوشمند عرضه ارز حاصل از صادرات زنجیره فولاد در تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا، در صورتی که بدون مداخله دستوری دولت در نرخ گذاری و با نظارت هوشمند بانک

مرکزی انجام شود، می‌تواند گام مؤثری در اصلاح ساختار ارزی کشور باشد. تعیین نرخ ارز بر اساس عرضه و تقاضای واقعی، انگیزه صادرات و سرمایه‌گذاری را افزایش داده، رانت ارزی و انتقال منافع از بخش مولد به غیرمولد را حذف می‌کند و شفافیت مالی شرکت‌های صادرات‌محور را بالا می‌برد.

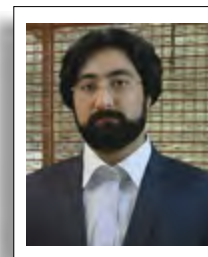
در این چارچوب، نقش بانک مرکزی باید از نهاد مداخله‌کننده در تعیین نرخ به ناظر و مداخله‌گر هوشمند در کنترل حجم ارز تغییر یابد؛ یعنی به‌جای مداخله مستقیم در قیمت‌گذاری، با ابزارهای پولی و ارزی، حجم ارز در گردش، تعادل نقدینگی و جلوگیری از نوسانات غیرواقعی را کنترل کند. چنین رویکردی ضمن حفظ ثبات بازار و جلوگیری از شوک‌های ارزی، موجب می‌شود نرخ ارز به‌تدریج به نرخ تعادلی نزدیک شود، سرمایه‌گذاری مولد تقویت شود و درآمدهای ارزی کشور به شکلی شفاف و پایدار در خدمت توسعه صنعتی و رشد واقعی اقتصاد قرار گیرد. به امید روزی که در تمجید از سایت‌های پولی و ارزی بانک مرکزی در مجامع جهانی بتوانیم صحبت کنیم و الگوهایی برای دیگران مبتنی بر مدیریت اقتصادی کشور داشته باشیم.

ریشه‌های ناکارآمدی بررسی شد

سیاست ارزی مقدم بر استراتژی تجاری

اقتصاد ایران با مجموعه‌ای از سیاست‌های دستوری و سرکوب قیمتی مواجه است. تثبیت قیمت ارز و الزام صادرکنندگان به بازگشت ارزهای صادراتی با قیمت مصوب یکی از همین سیاست‌های دستوری است. گذر از این اقتصاد دستوری نیازمند اتخاذ تصمیمات جامع در همه بخش‌ها است. بنابراین اصلاح سیاست‌های ارزی در بستری از اصلاحات اقتصادی ممکن و شدنی است. اما در موقعیت کنونی اقتصاد ما در چرخه ناکارآمد و معیوبی گرفتار است که اصلاح این چرخه معیوب به سادگی ممکن نیست. چراکه این اشتباهات در سطوح مختلفی سرایت کرده و اصلاح آن نیازمند عزم جدی از سوی دولت و سیاستگذاران است. با این وجود نباید فراموش کرد که فاصله گرفتن نرخ ارز رسمی و غیررسمی صادرات یا بازگشت ارز حاصل از آن را فاقد توجیه اقتصادی می‌کند. یعنی در فضایی که فاصله قیمت ارز در بازار آزاد و بازار رسمی تحت کنترل بانک مرکزی، افزایش می‌یابد، از انگیزه صادرات و همچنین بازگشت ارز حاصل از آن کاسته می‌شود. در چنین شرایطی شاهد رشد صادرات از مبادی غیررسمی یا روش‌های غیررسمی هستیم. بنابراین انتقال مبادلات زنجیره فولاد به تالار دوم مرکز مبادله می‌تواند گریزگاهی برای عبور از این شرایط باشد. هرچند انتظار می‌رود این تصمیم برای سایر صنایع نیز اتخاذ شود تا بخشی از مشکلات پیش روی تولید و تجارت حذف شود.

سهراب حسینی
فعال معدن و صنایع معدنی

همواره به تکرار این مسیر اصرار داشته‌اند. در ادامه و با هدف اصلاح شرایط ارزی کشور سامانه نیما آغاز به کار کرد. سامانه نیما قرار بود به بستری برای عرضه و تقاضای ارز حاصل از صادرات تبدیل شود. در بخش عملیاتی این سامانه نیز تحت تاثیر سیاست‌های کنترل نرخ ارز قرار گرفت و همان سناریو رانتهی تکرار شد. در این میان الزام صادرکنندگان به بازگشت ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما به دلیل فاصله قابل توجه قیمت دلار در این سامانه رسمی و بازار آزاد موفقیت آمیز نبود. به علاوه آنکه بخش اعظم تاجران به دنبال کسب رانت و بهره‌مندی از این فاصله قیمتی بودند.

دولت چهاردهم و بانک مرکزی با هدف اصلاح مسیر اشتباه و رانتهی گذشته اقدام به راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلا کرد. با این وجود در طول کمتر از یک سالی که از آغاز به کار این سامانه می‌گذرد، نارضایتی تجار از عملکرد آن حاصل شد. البته سرنوشت شکست‌خورده مرکز مبادله ارز و طلا با توجه

ارز ۴۲۰۰ تومانی و مسیر پیدایش آن در خاطره جمعی ما ثبت شده است. «اسحاق جهانگیری معاون وقت رئیس‌جمهور ایران در فروردین ماه ۱۳۹۷ اعلام کرد دلار تک‌نرخ و به قیمت ۴۲۰۰ تومان فروخته می‌شود.» این اقدام فارغ از اهدافی که برای آن تعریف شده بود، به تشدید فشار حاکم بر اقتصاد ایران منتهی شد. درهمین حال تلاش دولت برای کنترل قیمت ارز ناموفق بوده است. این سیاست در نبود عملکرد نظارتی صحیح و متناسب با شرایط رانتهی، به بروز مفسده‌های اقتصادی و همچنین تحمیل خسارت به کسب و کارها منجر شده است.

بسیاری از واردکنندگان در طول سال‌های گذشته از ارز ترجیحی یا ارز با قیمت مصوب دولتی برای واردات استفاده کرده‌اند، اما در نهایت همین محصولات در بازار با احتساب قیمت دلار آزاد به فروش می‌رسید. علاوه بر این واردکنندگان برای بهره‌مندی از رانت قیمتی، اقدام به بیش از حد اظهارات می‌کردند. با این وجود برخی سیاستگذاران

عملکردهای تولیدی و تجاری صنایع در طول سال‌های گذشته تحت تاثیر شرایط نامساعد اقتصادی و فضای تحریمی بوده است. در یک سال اخیر نیز حمله رژیم صهیونیستی به خاک ایران مزید بر مشکلات واحدهای صنعتی شد و ریسک تولید و تجارت را در کشور ما افزایش داد. در ادامه با فعال شدن مکانیسم ماشه عملاً هزینه فعالیت‌های تجاری به مراتب افزایش یافت. در چنین شرایطی سیاست‌گذاری ناکارآمد داخلی بر بار مشکلات صنعتگران و تجار افزوده است.

کارنامه ناکارآمد تجاری

ارز یکی از متغیرهای کلیدی در اقتصاد ایران طی دهه‌های گذشته بوده است، تا جاییکه سیاست‌های ارزی همواره بر استراتژی‌های تجاری اولویت یافته‌اند. این تکرار در حالی است که در طول دهه‌های گذشته کارنامه موفق از سیاست‌های ارزی و تجاری ثبت نشده است.

به سیاست‌های کلان اقتصادی کشور قابل‌پیش‌بینی بود.

دولت‌های حاکم بر ایران در طول دهه‌های گذشته سیاست تداوم اعطای ارز ارزان یا قیمت‌گذاری دستوری ارز را انتخاب کرده‌اند. روسای بانک مرکزی و سیاست‌گذاران ارزی کشور گمان می‌کردند که با راه‌اندازی بازاری رسمی برای عرضه و تقاضای ارز، مشکلات حاکم بر بازار ارز مرتفع خواهد شد. اما شرایط حاکم بر اقتصاد ایران در عمل کارایی مرکز مبادله ارز و طلا را در بازگشت ارز حاصل از صادرات، بی‌اثر کرد. یعنی همچنان قیمت ارز تجاری با دستور در کانال ۷۰ تا ۷۲ هزار تومانی تثبیت شده است.

بانک مرکزی برای قیمت گذاری ارز عرضه شده در تالار اول مرکز مبادله ارز و طلا از عرضه ارز حاصل از فروش نفت بهره می‌گیرد. هرچند ارز حاصل از فروش نفت نیز محدودیت‌های جدی دارد. به این ترتیب با گذر زمان بانک مرکزی در تامین این ارز و کنترل قیمت ارز با چالش مواجه می‌شود.

به دنبال بروز شکست در عملکرد تالار اول مرکز مبادله ارز و طلا، سیاست‌گذاران اقدام به راه‌اندازی تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا و عرضه ارز زنجیره فولاد در این بخش کردند. البته پیش‌شرط موفقیت این سامانه کاهش دخالت دولت و پرهیز از سیاست‌های اشتباه گذشته است. درواقع دولت باید به بایدها و نبایدهای بازار احترام بگذارد. قیمت ارز در تقابل میان عرضه و تقاضای آن مشخص شود.

در هفته‌های اخیر شاهد نوسان قابل توجه نرخ دلار بودیم که با توجه به شرایط

جنگی کشور و سپس فعال شدن مکانیزم ماشه کاملاً طبیعی است. اما این نوسانات به‌خصوص با توجه به مقررات پیمان‌سیاری ارزی و همچنین فاصله میان نرخ‌های مختلف دلار، عملاً لطمات جدی را به صادرکنندگان تحمیل می‌کند. در چنین فضایی امکان عرضه امتیاز صادراتی در تالار دوم سامانه معاملات بازار ارز تجاری می‌تواند بخشی از مشکلات را مرتفع کند. درواقع انتظار می‌رود این امتیاز صادراتی با قیمت بالاتری از نرخ دلار در مرکز مبادله به فروش برسد و مزیت‌هایی را برای فعالان عرصه تجارت به دنبال داشته باشد.

درهمین حال قطعاً برخی واردکنندگان نیز تمایل دارند ارز موردنیاز خود را با قیمت بالاتر و در سریع‌ترین زمان ممکن خریداری کنند.

همان‌طور که بارها تأکید شده تفاوت جدی میان نرخ ارز در بازار آزاد و بازارهای رسمی در سال‌های اخیر همواره به بروز قاچاق و عدم بازگشت بخش قابل توجهی از ارزهای حاصل از صادرات منجر شده است. بنابراین چنانچه امکان بازگشت ارز تمامی صادرکنندگان در تالار دوم فراهم شود و دولت نیز از دخالت در این بخش خودداری کند، زمینه ارتقا ارزآوری کشور تا حدود ۵ میلیارد دلار در سال فراهم خواهد شد.

➤ ضرورت اصلاح برای فولادسازان

زنجیره فولاد از اثرگذاری بالایی بر تولید ناخالص داخلی برخوردار است. صنعت فولاد ایران با تولید سالانه حدود ۳۰ میلیون تن محصول در جایگاه دهمین فولادساز بزرگ

دنیا قرار دارد. درهمین حال این صنعت می‌تواند با اتکا به ظرفیت‌های تولید جایگاه تولید خود را در سطح جهانی نیز ارتقا بخشد. صنعت فولاد حدوداً سهم ۵ درصدی از تولید ناخالص داخلی کشور را در اختیار دارد. در همین حال سهم قابل توجهی از تجارت خارجی و ارزآوری را در اختیار دارد. این صنعت اشتغالزایی مستقیم ۱۴۰ هزار نفری دارد. بدون تردید آمار اشتغال غیرمستقیم این صنعت به‌مراتب بالاتر است. بنابراین اثرگذاری این صنعت در اقتصاد ایران غیرقابل جایگزین است. به این ترتیب انتظار می‌رود با تسهیل شرایط پیمان‌سیاری ارزی این زنجیره، عملاً تولید و توسعه در این بخش تسهیل شود.

➤ کلام آخر

تجارت خارجی از اثرگذاری بالایی بر اقتصاد و توسعه کشور برخوردار است. با این وجود تجارت اهمیت و اثرگذاری خود را در فرآیندهای اقتصادی از دست داده است. درهمین حال سیاست‌های اتخاذ شده توسط بانک مرکزی بر تصمیمات وابسته به تجارت خارجی اثرگذار خواهد بود. فعالان اقتصادی و تجاری در سال‌های گذشته بارها نسبت به ناکارآمدی سیاست‌های ارزی و احتمال بروز مشکل در روند فعالیت تجار و صنعتگران تحت‌تأثیر این سیاست‌ها هشدار داده بودند. با این‌وجود سیاست‌گذاران حوزه ارز به تداوم مسیر اشتباه خود اصرار داشتند. بدون تردید تداوم این مسیر نه‌تنها تولید بلکه تجارت کشور را هدف قرار خواهد داد و بر بار مشکلات صنعتگران خواهد افزود.

ضرورت کاهش دخالت دولت در بازار ارزی

فاصله گرفتن قیمت ارز در بازار آزاد و بازار رسمی یکی از دلایل بروز رانت در معاملات تجاری است. در چنین شرایطی صادرات و بازگرداندن ارز حاصل از صادرات، صرفه اقتصادی خود را از دست خواهد داد. در سال‌های اخیر و با اجرای مقررات سخت‌گیرانه ارزی، عملاً سیاست‌های ارزی به تجاری اولویت یافته است. به این معنی که سیاست‌گذار به دنبال تثبیت نرخ ارز بوده و در نتیجه مانع بازگشت ارز صادراتی با قیمت واقعی شده است. این اقدام برخلاف اهداف پیش‌بینی شده برای آن، نه تنها به تثبیت ارزی منجر نشده بلکه در عمل چالش‌های بسیاری را به دنبال داشته است. از جمله آنکه بسیاری از تجار با اتکا به کارت بازرگانی اجاره‌ای اقدام به صادرات می‌کنند. در چنین شرایطی شاهد کم‌اظهاری صادرات و بازنگشتن بخش قابل توجهی از درآمدهای صادراتی به کشور هستیم. عرضه ارز فولادسازان در تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا و کاهش فاصله میان نرخ ارز در بازار رسمی و غیررسمی، می‌تواند محرک بازگشت دلارهای صادراتی به کشور باشد. هرچند چنانچه در این بازار نیز شاهد دخالت دولت باشیم، نتیجه مطلوب حاصل نخواهد شد.

رضا شهرستانی
فعال صنعت فولاد

غیررسمی خواهیم بود؛ به این معنی که برخی افراد اقدام به صادرات با کارت بازرگانی اجاره‌ای یا یکبار مصرف می‌کنند. در چنین شرایطی ارز حاصل از صادرات از مبادی رسمی به کشور باز نخواهد گشت؛ بدون تردید این شرایط در نهایت به زیان اقتصاد کشور خواهد بود. در همین حال باید تاکید کرد که چنین صادرکنندگانی محصولات تولیدی خود را با قیمت به‌مراتب پایین‌تر روانه بازار جهانی می‌کنند. چراکه از فرصت اختلاف قیمت ارز سود لازم را می‌برند. اما این دست اقدامات در نهایت به وضع تعرفه از سوی کشورهای هدف صادراتی علیه فولاد و محصولات فولادی ایرانی منتهی می‌شود. سیاست‌هایی که با عنوان تعرفه ضد دامپینگ وضع می‌شود و فشار مضاعفی را به صنعت ما تحمیل خواهد کرد.

یکسان‌سازی نرخ ارز و تبعیت از بازار، صحیح‌ترین راهکاری است که می‌تواند موانع و مشکلات پیش روی تولید و صادرات را مرتفع کند. هرچند هیچ عزمی از سوی سیاست‌گذار برای اجرای آن مشاهده نمی‌شود. در طول سال‌های گذشته سیاست‌گذار با طراحی سامانه‌های مختلف وعده کاهش فاصله میان قیمت دلار را در

داخلی حداکثری است. با این‌وجود در عمل سیاست‌های ضد صادراتی توسط مسئولان اخذ می‌شود. اجرای این سیاست‌ها در طول سال‌های گذشته لطمات جدی را به تولید و تجارت فولادسازی کشور تحمیل کرده است. در رجه نخست آنکه با شدت گرفتن شرایط تحریمی علیه اقتصاد ایران طی نزدیک به یک دهه گذشته سیاست‌گذار اقدام به الزام صنایع فولادی به پیمان‌سپاری ارزی کرد. این سیاست در شرایطی اجرایی شد که کشور با محدودیت منابع ارزی ناشی از تحریم مواجه بود. درواقع سیاست‌گذار انتظار می‌داد با این اقدام مانع رشد تورم خواهد شد. سیاستی که تاکنون نتیجه‌بخش نبوده و حتی به کاهش بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز منتهی شد.

در برخی دوره‌های زمانی فاصله قیمت میان قیمت ارز در بازار آزاد و بازار رسمی از ۵۰ درصد نیز فراتر می‌رود. در چنین شرایطی الزام به ارزان فروشی ارز توسط صادرکننده به منزله غیرسودده شدن تولید و صادرات است. در چنین شرایطی تولیدکننده ناچار است تولید صادراتی خود را متوقف کند؛ یا شاهد تشدید صادرات از مبادی

فولادسازی در رده صنایع مادر و استراتژیک قرار دارد. این صنعت در کشور ما با تکیه بر منابع غنی سنگ آهن و همچنین ذخایر گسترده انرژی توسعه یافته است. در حال حاضر از فولادسازی باید به‌عنوان تنها صنعتی نام برد که هم‌پای اهداف توسعه‌ای کشور در افق ۱۴۰۴، پیشرفت کرده است. در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برنامه‌ریزی شده است. در حال حاضر نیز ظرفیت تولید در این بخش، حدود همین ۵۵ میلیون تن است. البته میزان تولید در این بخش تحت تاثیر چالش‌های متعدد به‌مراتب محدودتر است.

الزام به بازگشت ارز حاصل از صادرات آن‌هم با قیمت به‌مراتب ارزان‌تر از نرخ واقعی آن در بازار آزاد، یکی از مهم‌ترین مشکلاتی است که روند فعالیت صنایع فولادی را تحت تاثیر منفی قرار داده است. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که زنجیره فولاد ایران با هدف صادرات و فروش محصول در بازار جهانی، توسعه یافته است. ظرفیت و میزان تولید فولادسازی کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است. به‌علاوه آنکه فولادسازی به‌منزله راهکاری برای ارزش‌افزایی، اشتغالزایی و تولید ناخالص

همین موضوع بر تولید سایر حلقه‌ها نیز اثرگذار است.

این چالش‌ها درحالی‌هستند که در موقعیت کنونی هزینه انرژی مصرفی صنایع نیز به شدت افزایش یافته است. در همین حال سوددهی شرکت‌ها نیز تحت تاثیر منفی قرار دارد. در این شرایط عملاً سودآوری و ماندگاری صنایع فولاد در بازار جهانی تحت تاثیر منفی قرار خواهد گرفت. توجه به این نکته ضروری است که ایران در شرایط تحریمی ویژه‌ای است و طی هفته‌های اخیر مکانیزم ماشه علیه ایران فعال شده است. در چنین شرایطی تجار ایرانی ناچارند برای حضور در بازار صادراتی، هزینه بپردازد. در چنین موقعیتی کسب سودآوری توسط صنایع اهمیت ویژه‌ای دارد.

توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که اثرگذاری صنعت فولاد بر تولید ناخالص داخلی کشور و همچنین اشتغالزایی قابل توجه است. بر همین اساس نیز از سیاست‌گذار انتظار می‌رود به صنعت فولاد به چشم صنعتی مهم و اثرگذار بر تولید نگاه کنند و با همین نگاه اقدام به سیاست‌گذاری در این بخش کنند.

بخش، متاثر از چالش‌های متعدد دیگری نیز هست. در درجه نخست آنکه بروز محدودیت‌های انرژی در کشور در سال‌های اخیر به اعمال محدودیت‌های گسترده برای فولادسازان در تامین برق و گاز منجر شده است. این محدودیت‌ها در حالی بر عملکرد صنایع تحمیل می‌شود که اساس توسعه این صنعت با تکیه بر مزیت‌های انرژی استوار بوده است.

به این ترتیب باید اقرار کرد که فولادسازان تحت تاثیر چالش‌های چند سویه هستند. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که فولادسازی در رده صنایع پرمصرف قرار دارد. صاحبان سرمایه نیز با تکیه بر همین انرژی به سرمایه‌گذاری در این زنجیره، تشویق شده‌اند. مصرف گاز برای تولید هر تن آهن اسفنجی ۲۷۰ مترمکعب برآورد شده است. این مصرف در بخش گندله، ذوب و نورد به ترتیب برابر ۳۰، ۲۰ و ۴۰ مترمکعب گزارش شده است. بنابراین بخش اصلی مصرف انرژی گاز به واحدهای احیا اختصاص دارد. در چنین شرایطی افزایش قیمت انرژی به منزله ارتقا هزینه تمام شده تولید واحدهای احیا است.

بازارهای رسمی و غیررسمی داده است. کما اینکه سامانه نیما نیز با همین هدف برچیده شد و معادلات ارز تجاری به مرکز مبادله ارز و طلا منتقل شد. اما در حال حاضر در حالی که قیمت دلار در بازار آزاد حدود ۱۰۷ هزار تومان است، ارز در این مرکز با قیمت حدود ۷۰ هزار تومانی مبادله می‌شود. یعنی همچنان اختلاف بیش‌تر از ۵۰ درصدی میان قیمت ارز در بازار آزاد و بازار رسمی دیده می‌شود. اخیراً وعده انتقال مبادلات تجاری فولادسازان به تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا داده شده است. در این سامانه جدید فاصله قیمتی میان ارز آزاد و ارز رسمی کم شده است. با این وجود همچنان شاهد دخالت دولت در این سامانه و نرخ گذاری دلار در این بخش هستیم. طبعاً در چنین فضایی نمی‌توان به اصلاح شرایط امید داشت.

❖ مشکلات ساختاری مانع تولید

توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که تممیل فشار از سوی سیاست‌گذار به صنایع فولادی از مسیر صادرات و بازگشت حاصل از آن، درحالی است که تولید در این

تالار دوم بازاری آزاد است؟

بازگشت ارز صادراتی به تالار دوم راهکاری به سودآوری صنایع

 خریدوفروش ارز با قیمت‌های متفاوت در بازار آزاد و سامانه‌های رسمی طی دهه‌های گذشته چالش برانگیز و فسادزا بوده است. در شرایطی که صادرکنندگان ملزم به پیمان‌سپاری بخش قابل توجهی از ارز حاصل از صادرات خود با قیمت مصوب و بسیار پایین‌تر از بهای آن در بازار آزاد هستند، عملاً صرفه اقتصادی صادرات از میان خواهد رفت. تولیدکننده بهای تولید خود را متناسب با نرخ تورم و رشد قیمت ارز می‌پردازد. اما در نهایت ناچار است ارز حاصل از صادرات خود را با قیمت ارزان به کشور بازگرداند. در چنین شرایطی شاهد تشدید پدیده قاچاق کالا یا صادرات با اتکا به کارت‌های بازرگانی غیررسمی هستیم. در چنین فضایی امکان عرضه ارز فعالان زنجیره فولاد در سامانه‌ای با قیمت منطقی، اقدام قابل قبولی است و امکان ارتقا بازگشت ارز حاصل از صادرات را فراهم می‌کند.

شمس‌الدین حشمت‌زاد
نویسنده پیام‌آوران معدن و فولاد

خبر خوش برای فولادسازان

عرضه ارز فولادسازان در تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا خبری خوب برای فعالان این صنعت بود. ابتدا براساس اعلام بانک مرکزی، امکان فروش ارز کالاهای انتهایی زنجیره فولادی و فرآورده نفتی در تالار دوم مرکز مبادله فراهم شد. طبق بخشنامه صادر شده با هدف تعمیق و توسعه تالار اول و دوم مرکز مبادله ارز و طلای ایران برای کالای واقع شده در انتهای زنجیره فولادی و فرآورده نفتی مشتمل بر کد تعرفه که شامل کالاهای میلگرد، پروفیل، قیر و هیدروکربن‌ها (تولیدی پالایشگاه‌های کوچک مقیاس) است، با در نظر گرفتن قیمت پایه کالاهای مذکور در بورس کالا، امکان فروش ارز حاصل صادرات این کالاها به ازای صادرکنندگانی که حداقل ۲۰ درصد از تعهدات خود را در ۱۵ ماه گذشته در تالار اول مرکز مبادله و سایر روش‌های مجاز رفع نموده‌اند در تالار دوم مرکز مبادله مهیا شد. البته نسبت عرضه در این بازار به‌طور پویا تعیین خواهد شد. در ادامه محمد مسعود سمیعی‌نژاد،

رئیس هیئت عامل ایمیدرو، در مراسم افتتاحیه‌ی سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۴ اعلام کرد: با پیگیری‌های سید محمد اتابک، وزیر صمت، شرایطی فراهم شده است تا شرکت‌های فعال در زنجیره صنعت فولاد بتوانند ارز حاصل از صادرات خود را در تالار دوم مرکز مبادله عرضه کنند؛ اقدامی که می‌تواند به شفافیت و تسهیل بازگشت ارز در بخش معدن و فولاد کمک کند.

شروع در دسره‌های پیمان‌سپاری ارزی

مساله رفع تعهد ارزی از سال ۱۳۹۷ مطرح شد. پس از بحران ارزی سال ۱۳۹۷، کنترل‌های ارزی با هدف در اختیار قرار گرفتن ابزار اضافی برای کنترل بازار ارز اعمال شد. یکی از مهم‌ترین مصادیق این کنترل‌های ارزی، الزام به بازگشت ارز صادراتی به روش‌های تعیین شده و در موعد و میزان مقرر است. موضوع بازگشت ارز همواره جزء مسائل اساسی و مطرح در حوزه سیاست‌گذاری ارزی- تجاری و همچنین صادرکنندگان بوده است.

با این‌وجود در طول سالیان گذشته مهم‌ترین معضل پیش روی اجرای صحیح بازگشت ارز و تخلفات آن، مداخله دستوری- قیمتی است. به این معنی که اعمال نرخ ارز دستوری موجب ناکارآمدی کنترل‌های ارزی و پیمان‌سپاری شده است. در همین حال شاهد رواج استفاده از کارت‌های بازرگانی یک بار مصرف در مبادلات تجاری هستیم. این موضوع در عمل مانع بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور خواهد بود.

به دنبال آشکار شدن آثار سوء ناشی از پیمان‌سپاری ارزی و الزام به ارزان‌فروشی دلار در سامانه نیما، بانک مرکزی اقدام به ایجاد بازار ارز تجاری و حذف سقف نرخ ارز نیما کرد. در ادامه مبادلات ارز حاصل از صادرات به مرکز مبادله ارز و طلا منتقل شد. در ماه‌های نخست صادرکنندگان موظف بودند ارز صادراتی خود را در تالار اول این بازار به فروش برسانند. درحالی‌که با شدت گرفتن قیمت دلار در بازار آزاد عملاً سناریو سامانه نیما برای این سامانه جدید نیز تکرار شد.

صهیونیستی به خاک ایران و به دنبال آن فعال شدن مکانیسم ماشه، تداوم یافت. در چنین شرایطی مرکز مبادله ارز و طلا نیز عملاً به سامانه نیمای دیگری بدل شد.

در ادامه نقدهایی چون دست‌کاری نرخ ارز در بازار ارز تجاری از طریق محدودیت شدید تقاضا و عرضه ارز توسط عرضه‌کنندگان عمده در نرخ‌های پایین به این ساختار جدید وارد شد. با گذشت نارضایتی از عملکرد مرکز مبادله ارز و طلا شدت گرفت. این سرنوشت با توجه به سیاست‌های ارزی کشور گریزناپذیر و حتی قابل‌پیش‌بینی بود. درواقع با راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلا بسیاری از کارشناسان نسبت به بروز شوک‌های ارزی و سیاست‌های دولت در قبال مرکز مبادله هشدار دادند.

هشداري که به سرعت نمایان شد. در چنین شرایطی بسیاری از کارشناسان نسبت به تداوم این سیاست و کاهش رغبت صادرکنندگان برای بازگشت ارز صادراتی هشدار دادند. در ادامه از میزان صادرات کشور به‌خصوص از مراجع رسمی کاسته شد.

هرچند در عمل نتوانست موفق عمل کند. فاصله گرفتن قیمت ارز در بازار آزاد و سامانه نیما از مهم‌ترین دلایل ناکارآمدی عملکردی این بستر بود. این اختلاف قیمتی حدود ۳۰ تا حتی ۵۰ درصد بود. در چنین فضایی شاهد بیش از اظهارات و کم‌اظهاری صادرات و بازنگشتن ارز به کشور خواهیم بود.

با توجه به ناکارآمدی سامانه یاد شده، مرکز مبادله ارز و طلا جایگزین سامانه نیما شد. طبق مصوبه کارگروه ارز حاصل از صادرات، همه صادرکنندگان موظف شدند ارز حاصل از صادرات خود را از اول بهمن‌ماه صرفاً در بازار ارز تجاری مرکز مبادله به‌فروش برسانند. مسوولان و سیاست‌گذاران وعده‌دادند که این‌بار سیاست مداخلات قیمتی دولت تکرار نخواهد شد. با این‌وجود تشدید تنش‌های سیاسی در سطح بین‌المللی به شدت گرفتن بهای ارز در هفته‌های پایانی سال ۱۴۰۳ و روزهای نخست سال ۱۴۰۴ منجر شد. این تنش‌های ارزی در ادامه سال و با حمله رژیم

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در شرایط غیرتحریمی، کنترل‌های ارزی به شکل الزام به ثبت سفارش، دریافت تخصیص، ثبت منشأ ارز، رفع تعهد وارداتی و رفع تعهد صادراتی وجود نداشت. بانک مرکزی به‌عنوان بازارساز صرفاً از طریق مداخله متعارف به شکل خرید و فروش ارز در بازار ارز به مدیریت نوسانات نرخ ارز اقدام می‌کرد. اما به دنبال اعمال تحریم‌های سخت‌گیرانه علیه اقتصاد ایران و در نتیجه ایجاد محدودیت در تامین منابع ارزی موردنیاز کشور، برخی کنترل‌های ارزی با هدف مدیریت این بازار اجرایی شدند. در طول سال‌های اخیر در کنار ممنوعیت‌های وارداتی و خروج سرمایه و الزام به رفع تعهد واردات (الزام به واردات کالاها در زمان مقرر)، ابزار ثبت سفارش و تخصیص ارز به عنوان مهم‌ترین ابزار کنترل تقاضای ارز اجرایی شد.

در همین حال سامانه نیما به‌عنوان بستری برای بازگشت ارز راه‌اندازی شد.

◀ تالار دوم گریزگاهی از سیاست

سرکوب ارزی

برای رفع مشکلات مورد بحث تالار دوم، مرکز مبادله ارز و طلا راه اندازی شد. به این معنی که معاملات ارز حاصل از صادرات برخی گروه های کالایی به تالار دوم منتقل شد. فاصله قیمتی میان نرخ ارز در بازار آزاد و ارز در تالار دوم پایین تر است. همین موضوع نیز محرک بازگشت ارز حاصل از صادرات در تالار دوم خواهد بود.

در همین حال انتظار می رود این اقدام مانع تحمیل خسارت به تولید کنندگان و صادر کنندگان خواهد بود.

گفتنی است در هفته های گذشته رئیس کل بانک مرکزی خبر از افزایش عرضه ارز در بازار دوم مرکز مبادله با نرخ توافقی داد. محمدرضا فرزین گفت: «برنامه توسعه صادرات در دولت تهیه شده و با وزارت صنعت در حال پیگیری آن هستیم. بر این اساس، عرضه ارز برخی کالاهای صادراتی در بازار دوم مرکز مبادله با نرخ توافقی افزایش می یابد. به دنبال این هستیم تا ارز برخی صنایع فلزی و فولادی، حتی برخی صنایع وابسته به پتروشیمی برای بالا بردن مزیت صادراتی در بازار دوم مرکز مبادله عرضه شود. البته درباره عرضه ارز در بازار دوم باید بر این نکته تاکید کرد که اصلاحات در حوزه ارزی نباید شوک آور باشد و حتما باید این اصلاحات را تدریجی و مدیریت شده انجام دهیم تا آثار تورمی آن را مدیریت کنیم.»

◀ تالار دوم بازاری آزاد است؟

عرضه ارز توسط صنایع بزرگ در تالار دوم مشوق صادرات و ارزآوری خواهد بود؛ هرچند احتمالا افزایش عرضه، به تنظیم گری هرچه بیشتر بهای دلار در تالار دوم منجر خواهد شد.

در حال حاضر دخالت بانک مرکزی در بازار ارز در تالار دوم مشاهده می شود. در این شرایط همچنان انگیزه تجار برای عرضه ارز حاصل از صادرات پایین است. این روند به ویژه در موقعیت حساس کنونی حاکم بر اقتصاد ایران و با تشدید

تحریم ها، نمی تواند مانع رشد صادرات از مسیرهای غیر رسمی شود. بنابراین کاهش حداکثری دخالت دولت در این بازار ضروری به نظر می رسد.

تالار دوم بازار ارز تجاری با اهداف کلانی

✦ الزام به ارزان فروشی ارز

توسط صادر کننده در حالی است که صادر کننده هزینه تولید محصولات

خود و همچنین سایر هزینه های

جاری را براساس روند رو به

رشد نرخ تورم می پردازد. تورم

نیز در سال های اخیر به تابعی

از نرخ ارز تبدیل شده است. در

چنین شرایطی الزام به بازگشت

و فروش ارز با قیمت تعیین شده

از سوی دولت که به مراتب پایین

تر از قیمت واقعی آن است،

نتیجه بخش نیست. با فاصله

گرفتن قیمت ارز در بازار آزاد و

بازار رسمی، عملا پیمان سپاری

ارزی صرفه اقتصادی خود را از

دست داده است. در چنین فضایی

بسیاری از صادر کنندگان توان

تداوم فعالیت در بازار صادراتی را

نخواهند داشت. به بیان دیگر تنها

گروه هایی که از رانت و حمایت

دولت یا مزیت رقابتی و یارانه

بهره مند هستند، امکان حضور

موفقیت آمیز در بازار جهانی را

خواهند یافت

چون شفاف سازی معاملات ارزی، کاهش نوسانات بازار، واقعی شدن معاملات بازار ارز و جلوگیری از خروج سرمایه از کشور شکل گرفته است. انتظار می رفت کشف نرخ در این بازار بر اساس توافق وارد کننده و صادر کننده تعیین شود. همچنین انتظار

می رفت خرید و فروش ارز در تالار دوم در تقابل مستقیم میان وارد کننده و صادر کننده باشد. سامانه طراحی شده توسط مرکز مبادله نیز محلی برای ثبت اطلاعات طرفین و معاملات باشد. اما در حال حاضر شاهد دخل و تصرف غیرمستقیم از سوی نهادهای تصمیم ساز در حوزه ارز هستیم. با این وجود در عمل همچنان شاهد دخالت دولت در این بازار هستیم. یعنی سیاست گذار با الزام صادر کنندگان به عرضه ارز در این بازار، اقدام به مدیریت قیمت ها می کند.

الزام به ارزان فروشی ارز توسط صادر کننده در حالی است که صادر کننده هزینه تولید محصولات خود و همچنین سایر هزینه های جاری را براساس روند رو به رشد نرخ تورم می پردازد. تورم نیز در سال های اخیر به تابعی از نرخ ارز تبدیل شده است. در چنین شرایطی الزام به بازگشت و فروش ارز با قیمت تعیین شده از سوی دولت که به مراتب پایین تر از قیمت واقعی آن است، نتیجه بخش نیست.

با فاصله گرفتن قیمت ارز در بازار آزاد و بازار رسمی، عملا پیمان سپاری ارزی صرفه اقتصادی خود را از دست داده است. در چنین فضایی بسیاری از صادر کنندگان توان تداوم فعالیت در بازار صادراتی را نخواهند داشت. به بیان دیگر تنها گروه هایی که از رانت و حمایت دولت یا مزیت رقابتی و یارانه بهره مند هستند، امکان حضور موفقیت آمیز در بازار جهانی را خواهند یافت. در ادامه باید تاکید کرد که هنوز تالار دوم مرکز مبادله ارز و طلا در ابتدای فعالیت خود است. به این معنی که هنوز بوروکراسی حاکم بر خرید و فروش ارز در تالار دوم مرکز مبادله قابل توجه و غیر قابل قبول است.

بانک های عامل نیز هنوز با این بوروکراسی همگام و همسو نشده اند. به علاوه آنکه امکان خرید و فروش مستقیم ارز میان عرضه کننده و متقاضی ارز وجود ندارد. بنابراین باید این طور ادعا کرد که همچنان مسیر طولانی برای اصلاح سیاست های ارزی کشور وجود دارد.

کارنامه

ضرورت جذب سرمایه گذار در زنجیره مس

سید مصطفی فیض

مدیر عامل شرکت ملی صنایع مس ایران

صادرات، تکیه گاه امن تولید و ارز آوری

سعید زرنندی

مدیر عامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان

بومی سازی، استقلال و عزت صنعتی

امین ابراهیمی

مدیر عامل شرکت فولاد خوزستان

دسترسی به دریا، ضامن پایداری صادرات فولاد

علیرضاحیم

مدیر عامل شرکت فولاد هرمزگان

در گفت‌وگو با کارشناس صنعت فولاد مزایای افتخارات جهانی فولاد مبارکه برای صنعت فولاد کشور ارزیابی شد

افتخارات ملی فولاد مبارکه به سود صنعت فولاد کشور

جهانی در میان و بلند مدت ضروری است که فولادسازان ۳ مقوله مهم «هوشمندسازی»، «توسعه پایدار» و «تولید سبز» را در نظر گرفته و درواقع آینده در دست واحدهایی است که علی‌رغم شرایط کنونی بتوانند این موضوعات را در زمره اهداف اصلی خود پیش ببرند.

ابراهیم‌زاده با اشاره به دستاورد اخیر فولاد مبارکه در حوزه هوشمندسازی گفت: طرح اخیر فولاد مبارکه «سامانه هوشمند شناسایی و پیشگیری از ریسک‌های ارگونومیک» است؛ این سامانه با بهره‌گیری از هوش مصنوعی و تحلیل تصویر، وضعیت بدنی کارکنان را بررسی می‌کند و با مدل‌های معتبر مانند REBA و RULA، ریسک‌های حرکتی را شناسایی و گزارش می‌دهد. این طرح از سوی انجمن جهانی فولاد، به عنوان یکی از اقدامات برتر نواورانه در حوزه ایمنی و سلامت شغلی در سال ۲۰۲۵ انتخاب شده است. به گفته مدیران ارشد این شرکت هدف از این سامانه هوشمند ایجاد فرهنگ مراقبت هوشمند در میان کارکنان این شرکت بوده است. درواقع فولاد مبارکه درصدد بوده تا با ایجاد آزمایشگاه تخصصی ارگونومی، ارزیابی‌های فیزیکی، شناختی و فیزیولوژیک ترکیب شده و به اصلاح ایستگاه‌های کاری منجر می‌شود.

وی ادامه داد: درحالی که افزایش سلامت و ایمنی کارکنان، هدفی قابل قبول برای اجرای این طرح است؛ اما واقعیت آن است که اجرای آن می‌تواند دستاوردهای اقتصادی یعنی سودآوری بیشتر را نیز برای این شرکت فولادی به همراه داشته باشد. با اجرای این طرح بدون نیاز به تجهیزات پوشیدنی، وضعیت بدنی کارکنان ارزیابی می‌شود. این فناوری به کاهش ۴۲ درصدی روزهای مرخصی ناشی از بیماری‌های اسکلتی-عضلانی منجر می‌شود. این تحول، صرفه‌جویی ۵.۵ میلیارد ریالی مستقیم به همراه داشته و خستگی شغلی را کاهش داده، رضایت و بهره‌وری را افزایش می‌دهد. ابراهیم‌زاده تاکید کرد: موفقیت شرکت

فولاد مبارکه اصفهان در آخرین روزهای مهر ماه امسال ۳ موفقیت جدید در عرصه جهانی کسب کرد؛ موفقیت‌هایی که نام این شرکت را در کنار فولادسازان برتر دنیا قرار دارد. این موفقیت‌ها که در راستای تحقق تولید پایدار، کاهش تولید کربن و افزایش سلامت و بهره‌وری نیروی انسانی به کمک هوشمندسازی بود؛ بر کاهش هزینه تولید و در نتیجه افزایش سودآوری فولاد مبارکه اثرگذار می‌شود. بنابراین این شرکت بزرگ فولادی بار دیگر ثابت کرد که توجه به الزامات محیط زیستی، حرکت در مسیر تولید پایدار و سرمایه‌گذاری بر روی هوشمندسازی اگرچه در گام‌های ابتدایی با صرف انرژی و هزینه همراه است، اما استمرار و موفقیت در آن باعث افزایش سودآوری شرکت‌های فولادی می‌شود. عادل ابراهیم‌زاده کارشناس صنعت فولاد معتقد است، موفقیت هر مجموعه صنعتی در مسیر ارتقا تکنولوژی تنها موفقیت آن مجموعه نیست، چنین دستاوردهایی مسیر توسعه صنعتی را برای کشور هموار می‌کند. اولین قدم‌ها در هر حوزه‌ای با دشواری‌های بیشتری مواجه است، با وجود این زمانی که مجموعه‌های بزرگ در مسیر تحقیق، توسعه و دانش روز قدم برمی‌دارند، علاوه بر آنکه زمینه سودآوری بیشتر خود در میان و بلند مدت را فراهم می‌کنند، باعث می‌شوند که امکان توسعه و حرکت در مسیرهای جدید و کارآمدتر برای سایر بخش‌های تولیدی کشور نیز هموارتر شود.

◀ وعده کارایی و سودآوری با هوشمندسازی به بار نشست

عادل ابراهیم‌زاده کارشناس صنعت فولاد و فعال بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که دستاورد اخیر شرکت فولاد مبارکه اصفهان در

حوزه هوشمندسازی که افزایش بهره‌وری نیروی انسانی را به همراه دارد، چه مزایایی را برای این شرکت فولادی و صنعت فولاد کشور به همراه دارد گفت: هوش مصنوعی یکی از ابزارهای تحول‌آفرین، در دنیای کنونی است؛ پدیده‌ای که امروزه در حال دگرگون ساختن تمامی ابعاد اقتصاد جهانی بوده و در حوزه معدن و صنایع معدنی نیز فرصت‌های بی‌سابقه‌ای خلق کرده است. هوش مصنوعی این امکان را فراهم آورده که با ارتقای بهره‌وری، بهینه‌سازی فرآیندها، افزایش ایمنی و کاهش خطاهای انسانی، زمینه جهش بزرگ در بخش معدن و صنایع معدنی ایران مهیا شود. درواقع هوشمندسازی و هوش مصنوعی دو ابزار مورد نیاز برای کنترل و

بهینه‌سازی فرآیندهای صنعتی به شمار می‌روند؛ تحقق این موارد در صنایع به‌خصوص صنایع بزرگی نظیر فولادسازی نقش مهمی در افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌های عملیاتی و در نهایت دستیابی به اهداف توسعه پایدار دارد.

وی ادامه داد: هوشمندسازی در بخش معدن و صنعت در دنیای کنونی ضرورتی غیرقابل کتمان به‌شمار می‌رود و فولادسازان بزرگ دنیا در عصر انقلاب چهارم صنعتی به سراغ آن رفته‌اند؛ اما این موضوع مهم در ایران به دلیل چالش‌های متعددی که فولادسازان با آن مواجه‌اند نظیر محدودیت در تامین انرژی، سنگ اندازی در مسیر صادرات و اجبار به فروش ارز با نرخی دستوری، قوانین خلق‌الساعه و ... در بسیاری موارد به فراموشی سپرده می‌شود، درواقع توان بسیاری از واحدهای فولادی کشور در مسیر هموار کردن مسیر تولید گرفته شده و در چنین شرایطی فرصتی برای توجه به موضوعاتی نظیر هوشمندسازی، تولید پایدار و رسیدن به تولید فولاد سبز باقی نمی‌ماند. این درحالی است که برای حفظ بقا در بازار رقابتی

فولاد مبارکه اصفهان در زمینه به کارگیری فناوری‌های نوین هوشمند در یک بخش مشخص از فعالیت تولیدی، علاوه بر دستاوردهای ملموسی که برای این شرکت دارد، مسیر توسعه صنعتی کشور با تکیه بر هوشمندسازی را نیز سهل‌تر می‌کند. همواره اولین گام‌ها دشوارتر برداشته می‌شوند و از این رو از اهمیت بالاتری برخوردار هستند.

دستآورد اخیر فولاد مبارکه در افزایش بهره‌وری، صرفه‌جویی و بالا بردن رضایت کارکنان با تکیه بر ارزیابی هوشمند کارکنان نشان از آن دارد که اگر مجموعه‌ای بتواند هوشمندسازی را اجرایی کند، در میان و بلندمدت از نتایج این صرف هزینه یا به نوعی سرمایه‌گذاری منتفع می‌شود.

گرچه هوشمندسازی در صنعت فولاد در ابتدای کار عجیب و حتی دشوار به نظر می‌رسد، حرکت در این مسیر ضرورتی غیرقابل اجتناب بوده و واهمه و دوری گزیدن از آن باعث می‌شود که فولادسازان داخلی از رقبای خارجی خود به سرعت جا بمانند و امکان رقابت در محصولات تولیدی خود به لحاظ کیفیت و قیمت را از دست بدهند. در این شرایط وجود مدیرانی که درک صحیحی از مزایای هوشمندسازی دارند باعث می‌شوند که حرکت در این مسیر مهم محقق شود.

◀ تولیدی پایدارتر، مصرف آبی کمتر

یکی از درخشان‌ترین دستاوردهای اخیر فولاد مبارکه، پروژه نوآورانه‌ای است که انجمن جهانی فولاد (World Steel Association) آن را در میان هفت طرح برتر جهان در حوزه پایداری قرار داد. این پروژه با عنوان «تبدیل لجن کلاریفایر نورد گرم و پودر اکسیدی نورد سرد به کنسانتره با عیار ۶۹ درصد»، نه تنها یک نوآوری فنی، بلکه نمادی از اقتصاد چرخشی است. این طرح با هدف بازیابی مواد ارزشمند از پسماندهای صنعتی اجرا شد و موفق به تولید کنسانتره آهن با خلوص بالا و محصولات جانبی بدون کلر شد.

این نوآوری، چالش‌های زیست‌محیطی خطوط نورد گرم و سرد را برطرف کرده و سالانه از مصرف ۱۲۵ هزار مترمکعب آب تازه جلوگیری می‌کند. علاوه بر این، مانع انتشار حدود هزار و ۲۹۱ تن گاز CO₂ در منطقه می‌شود. رقمی که معادل کاشت هزاران درخت است.

ابراهیم‌زاده کارشناس صنعت فولاد در خصوص این دستآورد نیز گفت: افزایش بهره‌وری تولید با افزایش درآمدزایی، سود مستقیم سهامداران را به همراه دارد؛ با وجود این به عقیده من موفقیت اصلی حاصل شده از این طرح، کاهش مصرف آب است. در شرایطی که کشور با چالش جدی کم‌آبی مواجه است، هر طرح و پروژه‌ای که بتواند در مسیر افت مصرف آب باشد را می‌توان پروژه ملی در نظر گرفت.

این پروژه، که در جایزه معتبر Steelie Awards ۲۰۲۵ در بخش Excellence in Sustainability برگزیده شد، بیش از ۱۰۰ فرصت شغلی پایدار ایجاد کرده و نمونه‌ای موفق از فولاد سبز در مقیاس صنعتی به شمار می‌رود. قرار گرفتن در فهرست نهایی این جایزه، گواهی بر تعهد ما به نوآوری و مسوولیت‌پذیری محیط‌زیستی است. کارشناسان معتقدند این دستآورد، ایران را در مسیر توسعه پایدار صنعت فولاد قرار می‌دهد و می‌تواند الگویی برای سایر کشورهای در حال توسعه باشد. در جهانی که منابع طبیعی رو به کاهش است، چنین پروژه‌هایی نه تنها اقتصادی، بلکه حیاتی برای بقای سیاره هستند.

◀ موفق در تعهدات زیست محیطی

در میان بحران جهانی تغییرات اقلیمی، جایی که انتشار گازهای گلخانه‌ای تهدیدی جدی برای آینده بشریت است، فولاد مبارکه با رویکردی داده‌محور و علمی، پایداری را از شعار به عمل تبدیل کرده است. انجمن

جهانی فولاد اخیراً گزارش داد که از میان نزدیک به ۲۰۰ شرکت فولادی شرکت‌کننده در برنامه بین‌المللی «اقدام اقلیمی»، تنها ۵۸ شرکت موفق به دریافت گواهی شده‌اند. از این تعداد، فقط ۲۸ شرکت توانسته‌اند ۱۵ سال متوالی بدون وقفه در این برنامه حضور داشته باشند و فولاد مبارکه اکنون در این لیست elite قرار گرفته است.

این گواهی برای سال ۲۰۲۵، نه تنها تاییدی بر مشارکت ۱۵ ساله ماست، بلکه نشان‌دهنده پذیرش داده‌های ما به عنوان بخشی از معیار جهانی انتشار کربن است. برنامه «اقدام اقلیمی»، یکی از معتبرترین سازوکارهای جهانی برای پایش و مقایسه شدت انتشار کربن (intensity CO₂) در صنعت فولاد است. فولاد مبارکه با اجرای پروژه‌هایی مانند توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، بهبود بهره‌وری انرژی، حسابداری گازهای گلخانه‌ای و محاسبه رد پای کربن، موفق به اخذ گواهینامه‌های ISO ۱۴۰۶۴ و ISO ۱۴۰۶۷ شده و مسیر کربن‌زدایی را دنبال می‌کند.

پایداری در چشم‌انداز ما، یک انتخاب راهبردی و داده‌محور است که در قلب تصمیمات عملیاتی جای دارد. این موفقیت، درحالی‌که صنعت فولاد مسوول حدود ۷ درصد انتشار جهانی CO₂ است، نشان‌دهنده ظرفیت‌های ایران در حرکت به سوی آینده‌ای سبز است. زرنندی افزود: این افتخار نه تنها برای فولاد مبارکه، بلکه برای کل صنعت فولاد ایران است و نشان‌دهی از توان جهانی ما در مسوولیت‌پذیری اقلیمی به شمار می‌آید.

کارشناسان محیط زیست معتقدند چنین تعهداتی می‌تواند به کاهش اثرات گرمایش جهانی کمک کند و فولاد مبارکه را به عنوان یک رهبر منطقه‌ای معرفی کند.

نوآوری صادراتی فولاد مبارکه با عرضه ورق گرم در بورس کالا

صادرات، تکیه گاه امن تولید و ارزآوری

◀ تداوم تولید در سایه دیپلماسی صادراتی فولاد مبارکه

وی تصریح کرد: در سطح گروه فولاد مبارکه، مجموع صادرات در این دوره از مرز ۱.۲ میلیون تن گذشته و ارزآوری آن نیز بیش از ۴۵۰ میلیون دلار بوده است. این دستاورد، به گفته زرنندی، نتیجه تلفیق راهبرد «توسعه بازار جهانی» با «پایداری تولید داخلی» است.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه با تأکید بر رعایت اولویت‌های ملی گفت: فولاد مبارکه همواره تأمین نیاز بازار داخلی را در صدر برنامه‌های خود قرار داده است، اما در شرایط رکود بازار داخل و کاهش تقاضا در بورس کالا، توسعه صادرات برای حفظ تداوم تولید خطوط و تأمین ارز کشور امری حیاتی بود.

وی با اشاره به اینکه در همین راستا، شرکت با اجرای برنامه‌های بازاریابی صادراتی، تنوع‌بخشی به سبد محصولات صادراتی و حضور در بازارهای جدید، توانسته است جایگاه خود را در میان صادرکنندگان منطقه تثبیت کند، خاطرنشان کرد: یکی از گام‌های نوآورانه فولاد مبارکه در این مسیر، عرضه ورق گرم در حلقه صادراتی بورس کالا بوده است؛ اقدامی که برای نخستین بار در کشور با هدف افزایش شفافیت و ارزش‌آفرینی در زنجیره فولاد انجام شد.

زرنندی با اشاره به ضرورت پشتیبانی سیاست‌گذاران حوزه صادرات تصریح کرد: آنچه امروز برای تداوم مسیر رشد صادرات فولاد مبارکه اهمیت دارد، حمایت از سیاست‌های ارزی و ایجاد امکان فروش ارز حاصل از صادرات در تالار دوم بورس کالا است تا بخشی از هزینه‌های جانبی صادرات جبران شود. همچنین انتظار می‌رود با اصلاح دستورالعمل‌های موجود، از صادرات غیررسمی فولاد به کشورهای همسایه جلوگیری شود.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه ابراز امیدواری کرد: با ادامه حمایت‌های سیاست‌گذاران و همت کارکنان گروه فولاد مبارکه، در نیمه دوم سال جاری شاهد ثبت رکوردهای جدید صادراتی و تداوم نقش این گروه به‌عنوان پیش‌تاز صادرات غیرنفتی کشور باشیم.

سعید زرنندی، مدیرعامل گروه فولاد مبارکه، با تأکید بر نقش حیاتی صادرات در پایداری صنعت فولاد کشور گفت: فولاد مبارکه در نیمه نخست سال جاری با تحقق کامل برنامه صادراتی خود، موفق به صادرات بیش از ۱.۲ میلیون تن محصول و ارزآوری ۴۵۰ میلیون دلاری شده است. وی افزود: در شرایط رکود بازار داخلی و افت تقاضا در بورس کالا، توسعه صادرات نه تنها مانع توقف خطوط تولید شد بلکه مسیر رشد، نوآوری و ورود به بازارهای جهانی را برای فولاد مبارکه هموار کرد. زرنندی خاطرنشان کرد: تمرکز بر محصولات با ارزش افزوده بالا و تنوع‌بخشی به بازارهای صادراتی، رمز موفقیت فولاد مبارکه در تداوم تولید و تقویت جایگاه ایران در صادرات غیرنفتی بوده است.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه ادامه داد: از منظر ارزشی نیز آمارها گویای تفاوت قابل توجهی است. ارزش صادرات کل زنجیره آهن و فولاد کشور نسبت به سال گذشته ۲۶ درصد رشد داشته، اما در بخش محصولات فولادی تخت، این رقم به ۱۸۶ درصد رسیده است. این داده‌ها نشان می‌دهد که تغییر رویکرد به سمت صادرات محصولات با کیفیت‌تر و ارزش اقتصادی بالاتر، یکی از مؤثرترین سیاست‌های فولاد مبارکه در مسیر رشد پایدار بوده است.

زرنندی با اشاره به تحقق کامل برنامه صادراتی شرکت عنوان کرد: فولاد مبارکه در شش‌ماه نخست امسال موفق شده است بیش از ۷۵۰ هزار تن محصول شامل تختال، ورق گرم، ورق سرد، گالوانیزه و رنگی را به بازارهای جهانی صادر کند؛ رقمی که نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۱۲۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.

سعید زرنندی، مدیرعامل گروه فولاد مبارکه، ضمن گرامیداشت روز ملی صادرات اظهار کرد: گروه فولاد مبارکه در مسیر تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور و تقویت صادرات غیرنفتی، عملکردی درخشان را در نیمه نخست سال جاری به ثبت رسانده است.

وی با اشاره به سهم برجسته فولاد مبارکه در رشد صادرات زنجیره فولاد افزود: در حالی که مجموع صادرات کل زنجیره آهن و فولاد کشور طی شش‌ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل تنها ۴۵ درصد افزایش یافته است، صادرات محصولات فولادی تخت در همین بازه زمانی رشدی خیره‌کننده و ۲۷۰ درصدی را تجربه کرده است. این رشد چشمگیر، به گفته زرنندی، نتیجه جهت‌گیری هدفمند فولاد مبارکه در تمرکز بر تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و توسعه بازارهای صادراتی جدید است.

صنعت فولاد زیر فشار انرژی و سیاست‌های ناکارآمد

در حالی که ایران یکی از ۱۰ تولیدکننده بزرگ فولاد جهان است، این صنعت استراتژیک زیر فشار هم‌زمان بحران انرژی، نوسانات ارزی و سیاست‌های ناپایدار به مرز هشدار رسیده است. احسان دشتیان، عضو هیئت‌مدیره انجمن فولاد ایران، در نشست هیئت نمایندگان اتاق ایران با انتقاد از تداوم محدودیت‌های برق و گاز و نبود سیاست‌های پایدار گفت: «اگر کل اقتصاد کشور مانند صنعت فولاد عمل می‌کرد، وضعیت بسیار متفاوتی داشتیم.» او هشدار داد سهم فولاد از تولید ناخالص داخلی ممکن است تا پایان امسال به زیر ۸ درصد سقوط کند؛ زنگ خطری برای کل اقتصاد ایران!

احسان دشتیان
عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد

مصرف برق کشور را به خود اختصاص داده است، که بخش زیادی از آن را از طریق نیروگاه‌های خود تأمین می‌کند. با این حال، محدودیت‌ها در تأمین برق و گاز به شدت بر فعالیت این نیروگاه‌ها تأثیر گذاشته است.

عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد تأکید کرد: از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۴، قیمت گاز حدود ۱۳۰ درصد افزایش یافته، در حالی که قیمت محصول فولادی به دلیل سیاست‌های کنترل ارزی چندان افزایش نیافته است. این موضوع فشار سنگینی بر تولیدکنندگان وارد کرده است.

دشتیان در خصوص مشکلات ارزی گفت: محصولات فولادی با نرخ ارز رسمی حدود ۷۰ هزار تومان فروخته می‌شوند، اما مواد اولیه با نرخ دلار آزاد حدود ۱۱۰ هزار تومان خریداری می‌شود که این باعث کاهش شدید توان رقابتی صنعت شده است.

وی افزود: نکته نگران‌کننده دیگر این است که ۶۵ درصد صادرات فولاد توسط واحدهای غیرتولیدی انجام می‌شود که نشان‌دهنده ضعف ساختار صادراتی این صنعت است.

دشتیان عنوان کرد: انجمن تولیدکنندگان فولاد با ارسال نامه رسمی به دولت خواستار اصلاح سیاست‌های کل زنجیره تولید و صادرات شده است و تأکید دارد که این اصلاحات باید جامع و هماهنگ باشد تا صنعت فولاد که یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد کشور است، از نابودی نجات یابد.

وی همچنین خاطرنشان کرد: مسئولیت‌های اجتماعی باید به صورت شفاف و واقعی اجرا شود و نباید به بهانه‌ای برای فساد و هزینه‌های غیرضروری تبدیل شود.

می‌کند. بر اساس گزارش‌های رسمی، سهم اشتغال مستقیم و غیرمستقیم صنعت فولاد حدود ۸ درصد از کل اشتغال کشور است. اما متأسفانه با وجود این اهمیت، محدودیت‌های انرژی به شدت به تولید ضربه زده و باعث کاهش ظرفیت شده است.

عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد به مشکلات سیاست‌های دولت اشاره کرد و گفت: سیاست‌های ناپایدار و تصمیمات روزانه دولت باعث شده که فضای عدم قطعیت به قطعیت تبدیل شود و فعالان اقتصادی نتوانند برنامه‌ریزی بلندمدت داشته باشند.

وی افزود: بر اساس پیش‌بینی‌ها، سهم صنعت فولاد از تولید ناخالص داخلی از ۳۳ درصد در سال‌های گذشته به ۱۲ درصد و تا پایان سال جاری به ۸ درصد کاهش خواهد یافت. احتمال دارد این رقم تا ۴ درصد نیز کاهش یابد که زنگ خطری جدی برای کل اقتصاد است.

دشتیان ادامه داد: در فروردین ماه سال جاری به دلیل محدودیت شدید برق و گاز، بخش قابل توجهی از تولید صنعت فولاد متوقف شد و ارزش تولید از دست رفته طی این ماه به ۱۴ میلیارد دلار رسید.

عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد همچنین به مصرف آب و انرژی در این صنعت اشاره کرد و گفت: مصرف آب صنعت فولاد حدود ۱۳۰ میلیون متر مکعب در سال است، اما به دلیل بازدهی بالا در مصرف، به ازای هر کیلو فولاد تنها ۳۵ تا ۴ لیتر آب مصرف می‌شود که نسبت به صنایع کشاورزی بسیار پایین‌تر است.

وی افزود: صنعت فولاد حدود ۷ درصد

در نشست هیئت نمایندگان اتاق ایران، احسان دشتیان، عضو هیئت‌مدیره انجمن فولاد، با انتقاد از وضعیت صنعت فولاد به دلیل محدودیت‌های انرژی، سیاست‌های ناپایدار و مشکلات ارزی، بر ضرورت بازنگری در کل زنجیره تولید، صادرات و سیاست‌های حمایتی این صنعت تأکید کرد.

احسان دشتیان گفت: صنعت فولاد یکی از صنایع استراتژیک جهان است و ایران در حال حاضر رتبه هشتم یا نهم دنیا را دارد؛ فاصله تولید ایران با هفتمین کشور یعنی آلمان حدود ۳ میلیون تن است.

عضو هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اظهار کرد: در ماه‌هایی که محدودیت‌های گاز و برق نداریم، ظرفیت تولید صنعت فولاد کشور به شکل چشمگیری افزایش می‌یابد. اما متأسفانه با محدودیت‌های شدید انرژی در سال‌های اخیر روبه‌رو هستیم که به طور مستقیم بر تولید و صادرات اثرگذار بوده است. وی ادامه داد: اگر بخواهیم وضعیت اقتصاد ایران را مقایسه کنیم، صنعت فولاد به دلیل بازدهی بالا و اشتغالزایی مؤثر، می‌تواند الگوی مناسبی باشد. به طور مثال اگر کل اقتصاد مانند صنعت فولاد عمل می‌کرد، وضعیت بسیار بهتری داشتیم.

وی توضیح داد: در صنعت نفت ایران با وجود ذخایر فراوان، تولید حدود ۳۵ میلیون بشکه در روز است، در حالی که بر اساس نسبت تولید به ذخیره، باید حدود ۲۴ میلیون بشکه تولید می‌کردیم.

دشتیان به اهمیت اشتغالزایی صنعت فولاد اشاره کرد و گفت: هر شغل مستقیم در صنعت فولاد حدود ۲۰ شغل غیرمستقیم ایجاد

باور به توان داخلی؛ کلید عبور از ناممکن‌ها در فولاد خوزستان

بومی‌سازی، استقلال و عزت صنعتی

۲۷۰۰ میلیارد ریال. در پایان این مراسم نیز تفاهم‌نامه همکاری میان فولاد خوزستان و شرکت دانش‌بنیان ایران‌ترانسفر برای تولید یک دستگاه ترانسفورماتور امضا شد؛ اقدامی که به‌تنهایی دو میلیون یورو صرفه‌جویی ارزی به دنبال خواهد داشت. مجموعه‌ی این قراردادها، افزون بر ایجاد اشتغال و رونق ساخت داخل، منجر به میلیون‌ها یورو صرفه‌جویی ارزی برای کشور شده و جایگاه فولاد خوزستان را به عنوان پیشران بومی‌سازی در صنعت فولاد ایران تثبیت کرده است.

این روند رو به رشد، ادامه‌ی همان مسیری است که در قراردادهای بومی‌سازی بهمن‌ماه سال گذشته آغاز شد؛ قراردادهایی که فولاد خوزستان با شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان داخلی منعقد کرد تا تولید اقلام راهبردی صنعت فولاد از مرزهای وابستگی عبور کند. مجموعه‌ی این اقدامات، گواهی است بر برنامه‌ریزی منسجم و نگاه راهبردی این شرکت در تحقق شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» و حرکت به سوی استقلال صنعتی.

در این مسیر، امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان به درستی بر اهمیت نگاه سیستمی و آینده‌نگر در اداره سازمان تاکید کرده است؛ نگاهی که توسعه را صرفاً در رشد عددی تولید نمی‌بیند، بلکه آن را در ارتقای کیفیت سرمایه انسانی، خلاقیت و انسجام سازمانی معنا می‌کند. چنین رویکردی در دوران ناپایداری انرژی، نوسانات بازار جهانی و فشار تحریم‌ها، به‌خوبی نشان می‌دهد که فولاد خوزستان خود را به نیروی درونی متکی کرده و با رویکردی علمی، هوشمند و ملی در حال پیمودن مسیر رشد است.

امروز فولاد خوزستان دیگر تنها یک تولیدکننده فولاد نیست؛ بلکه نماد اراده‌ی ملی و تجلی توان ایرانی در صنعت است. تجربه‌ی این مجموعه گواهی است بر اینکه توسعه واقعی از دل ایمان به مردم، احترام به تخصص و فرصت دادن به خلاقیت می‌جوشد. در زمانی که بسیاری از کشورها به دنبال استقلال صنعتی و تاب‌آوری اقتصادی‌اند، فولاد خوزستان سال‌هاست که این مسیر را با گام‌هایی استوار پیموده و از دل سخت‌ترین شرایط، چراغ امید و خودباوری را فروزان نگاه داشته است.

مدیرعامل گروه فولاد خوزستان، بر ضرورت تجاری‌سازی ایده‌ها تاکید کرد و حفظ ارتباطات موثر بین مدیران و کارکنان و انسجام درونی سازمان را کلید عبور از چالش‌ها و دستیابی به اهداف راهبردی دانست. مدیرعامل گروه فولاد خوزستان در جلسه کمیته راهبری این گروه عظیم فولادی، بر ضرورت تجاری‌سازی ایده‌ها تاکید کرد و حفظ ارتباطات موثر بین مدیران و کارکنان و انسجام درونی سازمان را کلید عبور از چالش‌ها و دستیابی به اهداف راهبردی دانست.

صنعتی در شرایط دشوار. پروژه‌های اخیر نظیر تعویض استراکچر بیس سگمنت‌های ماشین ریخته‌گری اسلب ۱، افزایش راندمان فن استک در واحد زمزم ۱ و راه‌اندازی داشبورد مدیریتی منابع انسانی، مصادیق روشن این مسیر پیشرو هستند؛ پروژه‌هایی که نه‌تنها زیرساخت تولید را بهبود می‌بخشند، بلکه نظام مدیریتی و تصمیم‌سازی شرکت را به سمت هوشمندی و داده‌محوری سوق می‌دهند.

در امتداد همین مسیر، فولاد خوزستان در ششمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران نیز حضوری پررنگ و اثرگذار داشت. در این رویداد که از ۱۸ تا ۲۰ دی‌ماه در برج میلاد تهران برگزار شد، چندین قرارداد مهم بومی‌سازی به امضا رسید؛ از جمله ساخت و بومی‌سازی الکتروموتور ۲۰۰۰ کیلووات آسیاب گندله‌سازی میان گروه صنعتی فن‌ژنراتور و فولاد خوزستان به ارزش ۸۰۰ میلیارد ریال، قرارداد نازل زیرکونیای تاندیش با شرکت دیرگدازهای آتور به ارزش ۱۹۰ میلیارد ریال، کمپرسورهای احیا با شرکت سیمیا صنعت توسن به ارزش ۱۰۰۰ میلیارد ریال و توافق‌نامه بومی‌سازی سیستم SVC آلتوم میان فولاد خوزستان و شرکت راه انرژی دنیا به ارزش

امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان ضمن تاکید بر ضرورت استمرار پروژه‌های بهبود فنی، توسعه‌ای و ارتقای بهره‌وری، «منابع انسانی» را به‌عنوان محور اصلی پویایی سازمان معرفی کرد و خواستار ایجاد انگیزه، همگرایی و روحیه‌ی خلاقیت در میان کارکنان شد. تاکید وی بر نوآوری در فرآیندها و اتکا به خلاقیت‌های بومی، نشان می‌دهد که فولاد خوزستان توسعه را نه در وابستگی به بیرون، بلکه در شکوفایی استعدادهای درونی خود جست‌وجو می‌کند.

مدیرعامل فولاد خوزستان تاکید کرد: این شرکت فولادی در طول سال‌های اخیر، در عمل ثابت کرده که تحریم‌ها می‌توانند به فرصت تبدیل شوند. در زمانی که بسیاری از صنایع کشور با محدودیت‌های شدید واردات قطعات و تجهیزات مواجه بودند، متخصصان جوان و بالنگیزه این مجموعه، با تکیه بر دانش بومی و اعتماد به نفس ملی، توانستند بیش از ۲۵ هزار قطعه صنعت فولاد را در داخل کشور طراحی و بومی‌سازی کنند. این اقدام بزرگ، تنها یک پروژه فنی نبود؛ بلکه نمادی از خودباوری، خلاقیت و ایمان به توان ایرانی بود. تجربه‌ی فولاد خوزستان نشان داد که هرگاه «باور ما می‌توانیم» از شعار به عمل تبدیل شود، هیچ ناممکنی در مسیر توسعه باقی نخواهد ماند.

راهبرد اتکا به توان داخلی برای فولاد خوزستان، صرفاً یک ضرورت اقتصادی نیست، بلکه یک انتخاب آگاهانه و ملی است. این راهبرد، در ذات خود پیروزی‌های متعددی را به همراه داشته است؛ از جلوگیری از خروج میلیون‌ها دلار ارز و کاهش وابستگی به خارج گرفته تا رشد اشتغال، ارتقای مهارت‌های فنی، افزایش تاب‌آوری تولید و حفظ پایداری خطوط

تحریم، انرژی، صادرات فولاد خوزستان چگونه ۳ ضلعی صنعت را مدیریت کرد؟

تولید، تا فاصله‌ی «ظرفیت اسمی-تولید محقق» کوتاه شود و ریسک توقف در واحدهای مرکزی پخش گردد. حاصل این مجموعه تصمیم‌ها، توانایی حفظ ریتم عرضه در داخل، و ادامه‌ی صادرات با حفظ نقش تعیین کننده در تامین نیازهای داخلی است.

در هر حال باید گفت رونق تولید و صادرات، موتور ارزآوری و ستون اقتصاد مقاومتی است؛ اما این موتور محرکه، تنها با تدابیر مدیران صنایع روشن نمی‌ماند. تجربه فولاد خوزستان نشان می‌دهد بنگاه‌ی که به کیفیت، تحویل به‌موقع، تنوع بازار و انضباط عملیاتی تکیه می‌کند، می‌تواند هم بازار داخل را آرام نگه دارد و هم از طریق صادرات،

ارز وارد کشور کند. این مسیر، شاکله‌ای از تاب‌آوری صنعتی و مدیریت استراتژیک را پیش چشم می‌گذارد، اما برای آنکه این دستاورد به «رونق ملی» تبدیل شود، نقش دولت و سیاست‌گذاران کلان تعیین‌کننده است. پشتیبانی موثر یعنی رفع موانع اجرایی تولید و صادرات، پیش‌بینی‌پذیر کردن انرژی و حمل‌ونقل، تسهیل بازگشت ارز و ابزارهای مالی امن (از ال‌سی تا پوشش ریسک)، ثبات قواعد صادراتی و گمرکی و مشوق‌های شفاف برای ارتقای بهره‌وری و استانداردهای محیط‌زیستی. هم‌افزایی «مدیریت بنگاه‌های تولیدی و صنعتی» و «سیاست‌های کلان هوشمند» است که می‌تواند رشد پایدار را رقم بزند و اقتصاد ملی را از گردنه فشارهای بیرونی عبور دهد.

۲۹ مهر روز ملی صادرات بهانه‌ی خوبی است برای مرور یک واقعیت اقتصادی ساده اما تعیین‌کننده؛ در سال‌های سخت تحریم و ناترازی انرژی، «صادرات قابل‌اتکا» یک ویت‌ترین نیست، بلکه نشانی از موفقیت در آزمون هر روزه‌ی نظم عملیاتی و انضباط مالی است؛ یعنی تولید کالایی با کیفیت یکنواخت، تحویل در موعد و بازگشت بی‌حاشیه‌ی ارز، بدون آنکه بازار داخل دچار کمبود یا بی‌قراری شود. صورت وضعیت فولاد خوزستان در ۱۴۰۴ همین قاعده اقتصادی را به عمل تبدیل کرده است. این شرکت پس از دو دور تحریم مستقیم (۲۰۱۹ و ۲۰۲۴) مسیر فروش خارجی را قطع نکرد؛ طی سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ در مجموع ۵,۷۸۹,۰۰۰ تن صادر کرد و در نیمه‌ی نخست ۱۴۰۴ صادرات خود را از ۲۸۲,۵۰۶ تن به ۴۷۲,۴۶۲ تن رساند؛ رشدی معادل ۲/۶۷ درصد. نکته‌ی مهم‌تر اینکه همزمان ۱,۰۶۶,۱۶۰ تن فروش داخلی ثبت و عرضه‌ی کل به ۱,۵۳۸,۶۲۲ تن رسید؛ یعنی ارزآوری حاصل از صادرات، به قیمت نوسان در تامین نیاز داخل محقق نشد.

بپردازد تا ریسک تحویل و نوسان کیفیت را پایین نگه دارد. اگر چنین فاصله‌ای در دوره‌های متوالی تکرار شود، به ظرفیتی قیمتی و مزیتی پایدار تبدیل می‌گردد.

اما به راستی این ثبات همزمان در داخل و خارج چگونه حاصل شده است. پاسخ به این پرسش در چند تصمیم اجرایی به‌هم‌پیوسته نهفته است: هم‌راستاسازی برنامه‌ی تولید با تقویم واقعی محدودیت‌های انرژی و استفاده از زمان‌های اجباراً کم‌بار برای تعمیرات پیشگیرانه و تقویت بهره‌وری، تا توقف‌ها در روند تولید به حداقل برسد؛ سبد محصول انعطاف‌پذیر است. هر جا نیاز بازار و سود واقعی بالاتر باشد، همان‌جا تولید و عرضه می‌شود (میان اسلب/بلوم/بیلت)؛ و توزیع بار عملیاتی با ورود شادگان به مدار

درآمد نیم‌سال اول فولاد خوزستان از ۳۲,۲۵۹ به ۴۰,۴۶۶ میلیارد تومان رسید؛ رشد ۴/۲۵ درصدی در صنعتی که هر ساعت توقف، به طور مستقیم اثرش را روی بهای تمام‌شده می‌گذارد. بازار هم به این رفتار پاسخ داده است. در ۱۴ مهر ۱۴۰۴، تالار شمش SP۵ با عرضه‌ی حدود ۱۱۵ هزار تن و تقاضای ۷/۲ برابری، تمامی کالا را معامله کرد. میانگین موزون بازار ۳۵,۳۴۵ تومان به‌ازای هر کیلو بود و محصول فولاد خوزستان با ۳۵,۷۷۴ تومان معامله شد؛ فاصله‌ای حدود ۴۲۹ تومان برای هر کیلو که با در نظر داشتن ۲۰ هزار تن عرضه‌ی همان روز، تفاوت درآمدی قابل‌اعتنایی می‌سازد. مهم اما معنای رفتاری این فاصله است. خریدار حرفه‌ای حاضر شده اندکی بالاتر

رشد تولید و بهره‌وری بازتاب برنامه‌ریزی دقیق و آینده‌نگری مدیریتی در گل‌گهر

عملکرد تولیدی گل‌گهر در نیمه نخست ۱۴۰۴، نشانه‌ای از بازگشت پویایی به بخش معدن و صنایع معدنی کشور است. این شرکت با رشد ۱۰ درصدی در تولید کنسانتره و افزایش ۵ درصدی گندله، توانسته است ضمن حفظ ثبات عملیاتی، بهره‌وری و نوآوری را در قلب صنعت سنگ آهن ایران تثبیت کند.

زهرا مومنی
پیام‌آور معدن و فولاد

شرایط اقتصادی و زیرساختی کنونی است.

بهینه‌سازی فرآیند تولید و افزایش راندمان تجهیزات از عوامل اصلی این رشد به‌شمار می‌رود. گل‌گهر با بهره‌گیری

تأمین سنگ آهن و فولاد کشور، در نیمه نخست سال جاری ۶ میلیون و ۹۸۰ هزار تن کنسانتره و ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن گندله تولید کرده است؛ آماري که بیانگر مدیریت کارآمد و توان عملیاتی بالا در

عملکرد شش‌ماهه نخست شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در سال ۱۴۰۴ گواهی روشن از بازگشت تحرک و پایداری به بخش معدن و صنایع معدنی کشور است. این شرکت با رشد ۱۰ درصدی تولید کنسانتره و افزایش ۵ درصدی گندله، توانسته ضمن حفظ ثبات عملیاتی، مسیر بهره‌وری و نوآوری را در صنعت سنگ آهن ایران تثبیت کند. گل‌گهر به‌عنوان یکی از ارکان زنجیره

گل‌گهر با مدیریت موجودی، برنامه‌ریزی تولید و نگهداری مؤثر تجهیزات توانسته تداوم تولید را تضمین کند. این روند افزایشی گویای توسعه زیرساخت‌ها و بهبود عملکرد خطوط است.

با وجود این موفقیت‌ها، شرکت همچنان با چالش‌هایی مانند نوسانات انرژی، محدودیت حمل‌ونقل و دسترسی محدود به فناوری‌های پیشرفته روبه‌روست. با این حال، تجربه اخیر نشان داده که مدیریت هوشمند، ارتقای تجهیزات و سازماندهی مؤثر نیروها می‌تواند اثر این موانع را به حداقل برساند.

در مجموع، عملکرد تولیدی گل‌گهر در شش‌ماهه نخست ۱۴۰۴ را می‌توان نمونه‌ای برجسته از مدیریت راهبردی و بهره‌وری بالا در صنعت معدنی ایران دانست. رشد دورقمی تولید کنسانتره، توسعه متوازن گندله و استفاده از فناوری‌های نوین، بازتاب برنامه‌ریزی دقیق و آینده‌نگری مدیریتی است. این روند نه‌تنها جایگاه گل‌گهر را در زنجیره فولاد کشور مستحکم کرده، بلکه الگویی موفق برای سایر شرکت‌های معدنی محسوب می‌شود.

تداوم این مسیر نیازمند سرمایه‌گذاری در فناوری، توسعه زیرساخت‌ها و توجه به توان انسانی و مدیریتی است. اگر این مسیر ادامه یابد، گل‌گهر می‌تواند به‌عنوان یکی از پیشروترین شرکت‌های معدنی ایران، سهم خود را در تقویت زنجیره فولاد و افزایش ظرفیت صادراتی کشور بیش از پیش ارتقا دهد.

درصدی تولید گندله نشانه‌ای از توسعه متوازن و هماهنگی میان حلقه‌های کلیدی زنجیره سنگ‌آهن است.

عامل مهم دیگر در تحقق این دستاورد، مدیریت منابع انسانی و سازماندهی دقیق واحدهای تولیدی است. روابط عمومی شرکت اعلام کرده که این موفقیت‌ها نتیجه همدلی و تلاش جمعی کارکنان تحت هدایت مدیریت بوده و همان‌قدر که فناوری اهمیت دارد، در افزایش تولید نیز تعیین‌کننده است. تجربه گل‌گهر نشان می‌دهد موفقیت در صنایع سنگین، حاصل تجهیزات مدرن، برنامه‌ریزی منسجم و انگیزه نیروی کار است.

در حوزه فناوری، گل‌گهر با اجرای طرح‌های بازیافت انرژی و کنترل مصرف برق و سوخت، توانسته بازدهی خود را افزایش دهد. استفاده از حرارت خروجی کوره‌ها برای تولید انرژی مفید، نمونه‌ای از ابتکارات زیست‌محیطی و بهره‌ورانه این شرکت است که ضمن کاهش اتلاف انرژی، به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای نیز کمک کرده است.

رشد تولید در نیمه نخست سال جاری، نشان‌دهنده پایداری و انسجام در فعالیت‌های تولیدی شرکت است. در شرایطی که بسیاری از صنایع با کمبود انرژی و مواد اولیه دست‌به‌گریبان‌اند،

از روش‌های نوین مدیریت تولید و پایش مستمر خطوط، موفق شده توقف‌های ناخواسته را کاهش و بازدهی کارخانه‌ها را ارتقا دهد. استفاده از سیستم‌های هوشمند و فناوری‌های جدید در تولید کنسانتره و گندله، موجب شده است تا شرکت با همان منابع موجود، به حداکثر ظرفیت تولید برسد.

کنسانتره به‌عنوان ماده اولیه حیاتی فولادسازی، نقشی مستقیم در کارایی خطوط فولاد دارد. افزایش ۱۰ درصدی تولید کنسانتره نه‌تنها نیاز داخل را تأمین می‌کند، بلکه زمینه حضور پررنگ‌تر در بازارهای صادراتی را نیز فراهم می‌سازد. در کنار آن، رشد ۵

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد

شرکتهای مجاور دریا ضامن پایدار ماندن ارزآوری صادرات فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان، در پنل تخصصی «صادرات فولاد در تنگنای سیاست؛ تحریم و اسنپبک» اعلام کرد که شرکتهای مستقر در کنار دریا نقش کلیدی در حفظ حداقل چهار میلیارد دلار ارزآوری صادراتی دارند و تأکید کرد تمرکز صنعت فولاد کشور باید به تولید محصولات خاص و با ارزش افزوده بالا معطوف شود.

تولید و قیمت‌های صادراتی توضیح داد: افزایش هزینه‌های تولید و فشار بر قیمت‌ها قابل پیش‌بینی است، اما با مدیریت منابع و بهره‌گیری از مزیت‌های مکانی شرکتهای کنار دریا، می‌توان شرایط پایدار را برای صادرات فراهم کرد و مزیت رقابتی کشور را حفظ کرد.

واحد‌های فولادی به سمت تولید

فولادهای پیشرفته و خاص بروند

مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به روند جهانی صنعت فولاد گفت: بازار جهانی به سمت تولید فولادهای خاص و محصولات با ارزش افزوده بالا حرکت کرده است. بنابراین تمرکز صرف بر افزایش حجم تولید و تونناژ دیگر پاسخگو نیست و لازم است ایران مسیر تولید محصولات با کیفیت و متنوع کردن مشتریان صادراتی را در دستور کار قرار دهد.

وی تأکید کرد: ادامه سیاست‌ها و روش‌های گذشته صنعت فولاد کشور را با محدودیت مواجه می‌کند. ایجاد نگاه استراتژیک جدید که تمرکز آن بر تولید محصولات خاص، صادرات محصولات نهایی و مدیریت هوشمند منابع باشد، مسیر توسعه پایدار و حفظ سهم بازار صادراتی کشور را تضمین خواهد کرد.

تجدید نظر در سیاست‌گذاری زنجیره فولاد ضروری است

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان اضافه کرد: از یک‌سو شاهدیم که مواد اولیه از شمال شرق ایران به واحدهای فولادی جنوب منتقل می‌شوند و از سوی دیگر، محصولات فولادی از جنوب به واحدهای مصرف‌کننده در شمال انتقال می‌یابند. ضروری است که در سیاست‌گذاری‌های زنجیره فولاد برای جلوگیری از عدم توازن تجدید نظر شود.

وی ادامه داد: واحدهایی مانند فولاد هرمزگان از اساس قرار بود به دلیل مزیت صادراتی در کنار دریا احداث شوند و هم‌اکنون نیز در منطقه ویژه اقتصادی قرار دارد. از این رو ضروری است که از عرضه محصول خود در بازار داخلی برای صادرات و ارزآوری معاف شود.

صادرات مزیت رقابتی صنعت فولاد است

رحیم درباره اثرات تحریم‌ها بر هزینه‌های

در پنل تخصصی «صادرات فولاد در تنگنای سیاست؛ تحریم و اسنپبک»، علیرضا رحیم با بررسی عملکرد صادرات فولاد ایران در سال‌های اخیر گفت: سال ۱۴۰۳ صادرات فولاد کشور حدود پنج میلیارد دلار بود، در حالی که معمولاً این رقم بین شش تا هشت میلیارد دلار در نوسان است. تحلیل‌های کارشناسی نشان می‌دهد در صورت اجرای بدترین شرایط تحریم و اسنپبک، این میزان تنها به چهار میلیارد دلار کاهش می‌یابد.

وی با تأکید بر اهمیت شرکتهای مستقر در کنار دریا افزود: با اصلاح قوانین و بخشنامه‌ها و تمرکز بر واحدهای فولادی کنار دریا، واحدهای فولادی مستقر در کنار دریا توانایی تضمین حداقل چهار تا چهار و نیم میلیارد دلار ارزآوری صادراتی را دارند. این شرکتهای به دلیل مزیت حمل‌ونقل دریایی و موقعیت استراتژیک، نقش کلیدی در پایداری صادرات فولاد کشور خواهند داشت.

مدیر فروش و بازاریابی فولاد هرمزگان مطرح کرد

صادرات، رکن اصلی استراتژی فولاد هرمزگان

مهدی شکری زاده، مدیر فروش و بازاریابی شرکت فولاد هرمزگان، اعلام کرد: کسب تندیس صادرکننده نمونه ملی، حاصل سال‌ها تلاش هدفمند، تجربه تعهد و تخصص فنی در مسیر توسعه صادرات است و این موفقیت نمادی از رویکرد پایدار شرکت در ارتقای کیفیت محصولات، گسترش بازارهای بین‌المللی و تقویت جایگاه صنعت فولاد ایران در سطح جهانی محسوب می‌شود.

صادرات برخوردار است. مدیر فروش و بازاریابی فولاد هرمزگان در ادامه تأکید کرد: با توجه به توانمندی‌های فنی و انسانی شرکت، حفظ و گسترش بازارهای صادراتی تا اقصی نقاط دنیا هدفی قابل دسترس است. اما برای تحقق این اهداف، حمایت‌های دولت در ایجاد زیرساخت‌های مناسب، اصلاح قوانین و تسهیل فرآیندهای صادراتی بسیار حیاتی است.

شکری زاده گفت: ابتدا باید قوانین صادرات به گونه‌ای تنظیم شود که منافع صادرکنندگان فولادی به طور کامل حفظ شود. دوم، نیازمند زیرساخت‌هایی نظیر اختصاص اسکله ویژه برای صادرات فولاد هستیم تا مشکلات فعلی در فرآیند حمل و نقل کاهش یابد. سوم، موانع و مقررات دست و پاگیر باید رفع شوند تا مسیر برای صادرکنندگان هموار گردد.

وی همچنین افزود: پرداخت مشوق‌های صادراتی، حذف عوارض صادراتی و معافیت بر روی حقوق و عوارض گمرکی و ... که در بسیاری از کشورها اعمال می‌شود، می‌تواند به طور چشمگیری رقابت‌پذیری شرکت‌های فولادی ایران در بازارهای جهانی را افزایش دهد.

شکری زاده خاطرنشان کرد: انتظار ما این است که دولت با برداشتن موانع و ارائه مشوق‌های صادراتی، به حمایت خود از صادرکنندگان بپردازد تا موفقیت‌های شرکت فولاد هرمزگان و دیگر صادرکنندگان بیش از پیش تداوم یابد.

بسیاری برخوردار است. این امر نه تنها به کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی کمک می‌کند، بلکه افزایش سهم کشور در زنجیره ارزش جهانی فولاد را نیز ممکن می‌سازد. هر کشوری که در این زنجیره جایگاه قوی‌تری داشته باشد، از نظر اقتصادی و ژئوپلیتیکی نیز موقعیت بهتری خواهد داشت. بنابراین، صادرات فولاد برای فولاد هرمزگان نقشی محوری در رشد اقتصادی، توسعه صنعتی و افزایش نفوذ اقتصادی کشور در بازارهای جهانی دارد.

وی با اشاره به موقعیت جغرافیایی ممتاز فولاد هرمزگان، افزود: این شرکت به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد کشور، با دسترسی مستقیم به آب‌های آزاد و مجاورت با اسکله بین‌المللی شهید رجایی، از موقعیت بسیار مناسبی در امر

مدیر فروش و بازاریابی شرکت فولاد هرمزگان اظهار داشت: فولاد هرمزگان به عنوان یکی از پیشگامان و صادرکنندگان خیره و با سابقه صنعت فولاد کشور، همواره صادرات را به عنوان رکن اصلی فعالیت‌های خود در نظر گرفته است. از نخستین روزهای بهره‌برداری، توسعه صادرات را به صورت جدی دنبال کرده و این حوزه همواره نقش راهبردی و کلیدی در سیاست‌ها و اهداف سازمانی ما داشته است.

شکری زاده افزود: فولاد هرمزگان همواره به عنوان صادرکننده نمونه استانی شناخته شده و دریافت تندیس صادرکننده نمونه ملی، در ادامه موفقیت‌های پیشین شرکت است. عوامل اصلی موفقیت ما شامل بهره‌مندی از نیروی انسانی متعهد و با تجربه، شناخت دقیق بازارهای هدف صادراتی، تحویل به موقع و پایدار محصولات، توسعه مداوم بازارهای صادراتی، ارائه محصولاتی با کیفیت بالا و مشتری‌مداری حرفه‌ای است.

مدیر فروش و بازاریابی فولاد هرمزگان، اهمیت صادرات را در شرایط اقتصادی کنونی بسیار حیاتی دانست و تصریح کرد: صادرات به دلیل نقش کلیدی در تأمین ارز، به‌ویژه در شرایط فعلی اقتصادی کشور، از اهمیت

خلق ارزش اقتصادی و اثر اجتماعی پایدار فولاد سنگان

حکمرانی داده‌محور و هم‌افزایی نهادی راز موفقیت فولاد سنگان در توسعه منطقه‌ای

علی رسولیان مدیرعامل فولاد سنگان گفت: فولاد سنگان با تمرکز بر توسعه زیرساخت‌های منطقه‌ای، حمایت از آموزش، ارتقای خدمات سلامت و پیشبرد پروژه‌های کلان پایداری، تصویری روشن از ایفای «مسئولیت اجتماعی» ترسیم کرده است. این مسیر با تدوین اسناد راهبردی، هم‌افزایی با نهادهای محلی و اجرای پروژه‌های اثرگذار در خواب و پیرامون آن دنبال شده است. رسولیان افزود: طی سال اخیر، ریل حکمرانی مسئولیت اجتماعی در فولاد سنگان با ترکیبی از «اسناد بالادستی، برنامه‌های عملیاتی و هم‌افزایی محلی» تثبیت شد؛ تدوین و اجرای جایگاه مسئولیت‌های اجتماعی در چند حوزه محوری، همراه با تصویب «سند جامع آبادانی و پیشرفت شهرستان خواب» با مشارکت دستگاه‌های اجرایی و جوامع محلی، نقشه راه پروژه‌ها را شفاف‌تر کرد. وی ادامه داد: این چارچوب، امکان تمرکز بر نیازهای واقعی منطقه نظیر زیرساخت، آموزش، بهداشت و توانمندسازی اقتصادی و هم‌زمان سنجش‌پذیری خروجی‌ها را فراهم آورده است.

زیرساخت و توسعه منطقه‌ای

مدیرعامل فولاد سنگان در خصوص زیرساخت و توسعه منطقه‌ای اظهار داشت: در حوزه زیرساخت، بهسازی راههای ارتباطی و احداث جاده‌های جدید مستقیماً بر ایمنی عبور و مرور و کیفیت اتصال روستاها اثرگذار بود و فولاد سنگان به عنوان یک اولویت مهم به این حوزه ورود کرد. مشارکت در «دو بانده کردن جاده تربت‌حیدریه-سنگان» و «راهسازی در نواحی مرزی خواب و مرمت راههای دسترسی روستایی» از پروژه‌هایی بود با حمایت فولاد سنگان انجام شده و یا در دست اقدام هستند. کمک به شهرداری خواب برای «احداث پل» و کمک به ارتقای تاب‌آوری شهری و مدیریت هوشمند ترافیک شهری با اجرای پروژه‌های متعدد از جمله دیگر اقدامات فولاد سنگان بوده است که این اقدامات تکمیل‌کننده سیاست تقویت پیوند صنعت و جامعه محلی در مقیاس شهرستانی محسوب می‌شود.

آب، انرژی و پایداری

علی رسولیان خاطر نشان کرد: هم‌راستا با رویکرد پایداری، مشارکت در «انتقال آب دریای عمان به خراسان رضوی» به عنوان پروژه‌ای راهبردی برای امنیت آبی شرق کشور، در دستور کار مسئولیت اجتماعی شرکت قرار

گرفت تا فشار بر منابع محدود آب‌های زیرزمینی منطقه کاهش یابد. «مسئولیت‌پذیری سبز» فولاد سنگان و همسویی با استانداردهای نوین پایداری بر اساس دستورالعمل‌های تدوین شده GRI و CSR از دیگر اقدامات فنی و کارشناسی شده در شرکت است که این رویکرد را جزو افتخارات قابل استناد شرکت به شمار می‌رود. رسولیان افزود: استمرار این خط‌مشی، نسبت سود/اثر اجتماعی را در افق میان‌مدت بهبود می‌دهد و ریسک‌های محیط‌زیستی را مدیریت‌پذیرتر می‌سازد.

آموزش و سرمایه انسانی

مدیرعامل فولاد سنگان با تأکید بر اهمیت امر آموزش در دستیابی به توسعه پایدار گفت: «ساخت ۹ باب مدرسه و ۱۴۸ کلاس درس در مناطق محروم شهرستان» از شاخص‌ترین اقدامات آموزشی شرکت است که ضمن بهبود کیفیت مدارس و فضای آموزشی به افزایش سرانه آموزشی رسمی منجر شد. وی تأکید کرد: در کنار عمرانی آموزشی، «مطالعات پژوهشی و توسعه جامع آبادانی خواب» نیز به عنوان پشتوانه دانشی برای تدوین و ارزیابی مداخلات اجتماعی دنبال شد و به موازات این اقدامات، مسیر «توانمندسازی سرمایه انسانی محلی» در قالب آموزش تسهیلگران و ارزیابی‌های مشارکتی روستایی نیز در به انجام

رسیده است. وی در خصوص توانمندسازی اقتصادی محلی اظهار داشت: مدل مداخله اقتصادی شرکت بر «حمایت از کسب‌وکارهای خرد» و «توسعه اشتغال محلی» استوار شد؛ از جمله «کمک به صندوق کارآفرینی برای توسعه مشاغل خرد شهرستان» و پشتیبانی از «صندوق‌های خرد روستایی» که با هدف افزایش تاب‌آوری درآمدی خانوارها و چرخش سرمایه در روستاها طراحی شده است. مدیرعامل فولاد سنگان از «تهیه نقشه فرصت‌های کسب‌وکار روستایی» و آموزش تسهیلگران بومی برای مدیریت این کسب‌وکارها سخن گفت که حلقه اتصال سیاست‌گذاری به اجرا را قوی‌تر می‌کند. این اقدامات بر بومی‌سازی زنجیره ارزش و کاهش مهاجرت شغلی تمرکز دارد. فولاد سنگان با اجرای سیدی متوازن از پروژه‌های زیرساختی، آموزشی، بهداشتی و توانمندسازی اقتصادی، مسیر «مسئولیت اجتماعی مبتنی بر نیازهای محلی» را پی گرفته و با اخذ نشان‌های ملی و پوشش رسانه‌ای معتبر، به تثبیت برند خود در حوزه پایداری کمک کرده است. هم‌زمان مشارکت در پروژه‌های کلان آب‌رسانی و تدوین اسناد توسعه‌ای شهرستانی، نشان می‌دهد راهبرد شرکت فراتر از اقدامات مقطعی بوده و به سمت حکمرانی داده‌محور و هم‌افزایی نهادی حرکت کرده است.

رکورد تاریخی حمل ماهانه گندله با ۵۸۳ هزار تن به ثبت رسید

رکورد فروش در فولاد سنگان جابجا شد

شرکت فولاد سنگان در شهریور ماه ۱۴۰۴ با ثبت دو رکورد، توانمندی خود را در بازرگانی، فروش و مدیریت حمل و نقل محصولات به نمایش گذاشت. این که بازتابی از فروش قدرتمند محصولات است، نشان دهنده تعهد شرکت به پاسخگویی سریع به تقاضای بازار است.

صادراتی و بدون احتساب حمل سفارشات امانی، این رکوردشکنی‌ها نشان دهنده پاسخگویی سریع و توانایی شرکت در جابه‌جایی گندله برای تحویل به موقع به مشتریان است. لجستیک کارآمد این شرکت نشان دهنده مدیریت بهینه حمل ریلی و جاده‌ای برای خروج حداکثری محصول از شرکت است. این حجم فروش (۳ میلیون و ۴۶۵ هزار تن) به وضوح از توانایی واحد لجستیک در پاسخ به موقع به تقاضای مشتریان است.

لازم به ذکر است، ثبت این رکوردها در پاسخ به چنین حجم بزرگی از تعهدات فروش، گواه بر اجرای موفق طرح «شفافیت برنامه‌ریزی حمل محصول» توسط واحد لجستیک است. این طرح، با هدف بهینه‌سازی مسیرها، کاهش زمان توقف بارگیری و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های ریلی و جاده‌ای منطقه، به اجرا درآمده و نتایج آن اکنون کاملاً مشهود است. نگاهی به سوابق رکوردشکنی شرکت در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که فرهنگ بهبود مستمر در تمامی بخش‌های حمل و نقل شرکت نهادینه شده است. همچنین، رکورد حمل کل محصولات جاده‌ای از ۱۷,۸۹۷ تن در اسفند ۱۴۰۲، به ۱۷,۹۲۵ تن در خرداد ۱۴۰۳ رسید. این دستاوردها تأییدی بر موقعیت پیشرو فولاد سنگان در صنعت فولاد کشور و آمادگی این شرکت برای تأمین نیازهای داخلی و صادراتی در مقیاس‌های بالاتر است.

افزود: این شرکت توانست رکورد جدید فروش و حمل ماهانه گندله را نیز ثبت کند. در شهریور ماه ۱۴۰۴، مجموع حمل گندله به ۵۸۳ هزار تن رسید که بالاترین تناژ از ابتدا است. این میزان حمل نسبت به رکورد قبلی (که ۵۰۵ هزار تن در خرداد ۱۴۰۳ بود)، رشدی چشمگیر معادل ۱۶ درصد را نشان می‌دهد. رشد ۱۶ درصدی در حجم ماهانه، بیش از یک عدد است؛ این آمار، گویای توانایی شرکت در حفظ ریتم تولید، فروش و خروج محصول در طول یک ماه کامل کاری است. با توجه به سهم حیاتی گندله در صنایع فولادسازی پایین‌دستی، این پایداری در عرضه، اعتبار فولاد سنگان را به عنوان یک شریک قابل اعتماد برای صنایع داخلی و خارجی تقویت می‌کند.

مدیر خرید مواد اولیه و فروش محصولات فولاد سنگان خاطر نشان کرد: برنامه‌ریزی شفاف، موتور محرک رکوردها این موفقیت‌های بزرگ نتیجه برنامه‌ریزی دقیق و هماهنگی منسجم میان واحد تولید، فروش و لجستیک شرکت است. با توجه به فروش سیستمی مجموع ۳ میلیون و ۴۶۵ هزار تن محصول (با احتساب فروش از محل انبار

حمید میری، مدیر خرید مواد اولیه و فروش محصولات گفت: رکورد روزانه تاریخی، اثبات توانمندی عملیاتی بر اساس گزارش بخش برنامه‌ریزی حمل محصول، رکورد جدید حمل روزانه گندله (از طریق ریلی و جاده‌ای) بیش از ۲۵۹۸۲ هزار تن در تاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۴ به ثبت رسید. این عدد، با وجود چالش‌های حمل و نقل و زیرساختی، از رکورد قبلی (که ۲۴ هزار و ۷۲۱ تن بود) پیشی گرفته و نقطه عطفی در تاریخ عملکرد فروش و حمل محصول شرکت محسوب می‌شود.

وی افزود ثبت رکورد ۲۴ هزار تنی، به ویژه هماهنگی واحدهای فروش و لجستیک در ترکیب حمل و نقل ریلی و جاده‌ای، نیازمند هماهنگی دقیق در بارگیری، سوییچینگ واگن‌ها و مدیریت ناوگان جاده‌ای است. این موفقیت نشان می‌دهد که زیرساخت‌های خروج محصول در فولاد سنگان در بالاترین سطح آمادگی قرار دارد و توانسته است حجم بالایی از تقاضای فوری را در یک روز پوشش دهد. رکوردشکنی ماهانه با رشد ۱۶ درصدی، نماد پایداری عرضه عملکرد درخشان فولاد سنگان تنها به حمل روزانه محدود نشد. میری با اشاره به ثبت رکورد جدید در این حوزه

ضرورت جذب سرمایه گذار و انتقال دانش فنی برای توسعه زنجیره ارزش مس

سرمایه‌گذاران خارجی است و امید است با توجه به تجارب ارزشمند خانه معدن، شاهد تسهیل‌گری در این حوزه باشیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران، در "چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی فرصت‌های سرمایه‌گذاری معدن و صنایع معدنی"، بر ضرورت جذب سرمایه‌گذار و انتقال دانش فنی در توسعه زنجیره ارزش مس تأکید کرد.

دانش فنی بسیار خوبی در حوزه اکتشاف، استخراج و تولید کاتد با بهترین کیفیت را دارد و برنامه توسعه‌ای و افزایش ظرفیت تولید محصولات را با جدیت دنبال می‌کند. دکتر فیض تأکید کرد: شرکت ملی مس با توجه به جذابیت محصول کنسانتره برای توسعه زنجیره و افزایش تقاضای محصول کاتد، فرصت‌های بی‌نظیری برای توسعه در اختیار دارد و آماده همکاری‌های تجاری و انتقال تکنولوژی برای تولید محصولات با

سید مصطفی فیض در جمع سرمایه‌گذاران خارجی حاضر در این نمایشگاه، به ظرفیت‌های گسترده زنجیره ملی مس از بخش معدن تا صنایع معدنی و آمادگی بهره‌برداری از فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک و نوآورانه در چارچوب سیاست‌های کلان کشور اشاره کرد. وی افزود: شرکت ملی مس به عنوان بزرگ‌ترین شرکت زنجیره‌ای فعال از استخراج تا تولید کاتد، با ۴ دهه فعالیت صنعتی،

مدیرعامل شرکت ملی مس ایران عنوان کرد

رویکرد پیشگیرانه در حوزه ایمنی و بهداشت تضمین‌کننده پایداری تولید

◀ مدیریت دانش در واحد HSE یک ضرورت است

دکتر فیض بیان کرد: مدیریت دانش در واحد HSE یک ضرورت است و باید به‌گونه‌ای طراحی شود که مرجع تخصصی ارتقای ایمنی و بهداشت در شرکت باشد و به پایداری تولید و حفاظت از محیط زیست نیز کمک کند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با تأکید بر ضرورت حمایت از نیروهای ایمنی گفت: کار جانفرسا و فداکارانه همکاران این واحدها در حفاظت از جان، مال و محیط فعالیت‌های معدنی و صنعتی شایسته تقدیر و حمایت همه‌جانبه است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران، در "چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی فرصت‌های سرمایه‌گذاری معدن و صنایع معدنی"، بر ضرورت جذب سرمایه‌گذار و انتقال دانش فنی در توسعه زنجیره ارزش مس تأکید کرد.

اظهار داشت: نگاه اقتصادی به حوزه ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست موضوعیت ندارد و باید با بازنگری جدی و بازتعریف راهبردها، به سطح استانداردهای ملی و بین‌المللی ارتقا یابد.

وی ضرورت تشکیل تیم تخصصی برای پایش وضعیت ایمنی و بهداشت را یادآور شد و افزود: گزارش‌ها باید به صورت مستمر به مدیریت ارائه شود.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: رویکرد پیشگیرانه در حوزه ایمنی و بهداشت، نه تنها ضامن امنیت کارکنان و تجهیزات، بلکه تضمین‌کننده پایداری تولید و اعتماد جامعه به صنعت مس ایران خواهد بود.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در نشست بزرگداشت روز ایمنی و آتش‌نشانی با تقدیر از تلاش‌های کارکنان واحد HSE،

مجتمع مس سرچشمه رفسنجان پیش‌تاز توسعه و اشتغال شهرستان

۳۰۰۰ نفر فراهم خواهد شد و بخش قابل توجهی از نیاز اشتغال شهرستان برطرف می‌شود.

وی افزود: بیشتر خریدهای مجتمع از تولیدکنندگان بومی انجام می‌شود و فعال‌سازی کارگاه‌های ساخت در شهرک‌های صنعتی رفسنجان برای تأمین قطعات موردنیاز، از اقدامات مؤثر در حمایت از تولید داخلی است.

در پایان این دیدار، امام جمعه رفسنجان ضمن ابراز خرسندی از روند تولید در مجتمع مس سرچشمه و نقش آن در توسعه منطقه گفت: از زمان حضور ما در شهرستان، مسائل مرتبط با مجتمع مس سرچشمه همواره مورد توجه بوده و امروز نیز گزارش جامعی از فعالیت‌های این مجموعه ارائه شد که بسیار مثبت و امیدبخش است.

وی با تأکید بر نقش محوری مجتمع در پیشرفت رفسنجان افزود: اقدامات این مجموعه برای شهرستان ارزشمند است. هرچند برخی فعالیت‌ها قابل اطلاع‌رسانی عمومی نیست، اما نتایج آن قابل تقدیر است. مقرر شد موضوعات مطرح‌شده مستقیماً به مدیران مجتمع منتقل و پیگیری شود.

حجت‌الاسلام رضایی با تقدیر از تلاش مدیران مجتمع خاطرنشان کرد: «مدیران مس سرچشمه اهتمام ویژه‌ای در صیانت از حقوق مردم رفسنجان دارند و گزارش ارائه‌شده نیز نشان می‌دهد عملکرد مجتمع فراتر از برنامه‌های مصوب بوده است.»

وی ابراز امیدواری کرد: «با تداوم تلاش‌ها و همت مدیران و کارکنان، ظرفیت تولید مجتمع مس سرچشمه روزبه‌روز افزایش یابد و نقش آن در توسعه منطقه پررنگ‌تر شود.»

اصغر صالحی، مدیر مجتمع مس سرچشمه رفسنجان، به‌همراه معاونان بهره‌برداری، پشتیبانی، مهندسی و مدیر روابط عمومی و خدمات اجتماعی، با حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی، امام جمعه رفسنجان، دیدار و گفت‌وگو کردند. در این دیدار مدیر مجتمع با ارائه گزارشی از وضعیت تولید، اشتغال و مسئولیت‌های اجتماعی، از پیش‌تازی مجتمع در تحقق برنامه‌های توسعه‌ای و تولیدی خبر داد. صالحی اظهار کرد: ۶۵ درصد تولید و درآمد شرکت ملی صنایع مس ایران در سرچشمه تحقق می‌یابد. در کنار معدن سرچشمه، معادن سریدون، دره‌زار و نوچون نیز در این منطقه فعال هستند.

شهرستان است که تا ۱۷ ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد. همچنین اجرای پروژه‌های عمرانی از جمله احداث باند دوم جاده داوران-نوق، ساخت فرهنگسرا و توسعه زیرساخت‌های ورزشی در دستور کار قرار دارد.

صالحی افزود: در دوران کرونا، با هزینه‌ای بیش از ۱۱۰ میلیارد تومان، بخش جدیدی در بیمارستان علی‌بن‌ابی طالب (ع) رفسنجان احداث و تجهیز شد. دستگاه اکسیژن‌ساز، مخازن اکسیژن و بازسازی بخش‌هایی از بیمارستان نیز با حمایت مجتمع انجام شد.

در ادامه، علی فاضلی، معاون بهره‌برداری مجتمع، با اشاره به تعهد تولید ۱۹۰ هزار تن کاتد و ۲ هزار تن اسید سولفوریک در سال جاری گفت: با وجود شرایط جنگ اقتصادی، با همدلی و انسجام کارکنان، روند تولید بسیار مطلوب بوده و نتایج رضایت‌بخشی حاصل شده است.

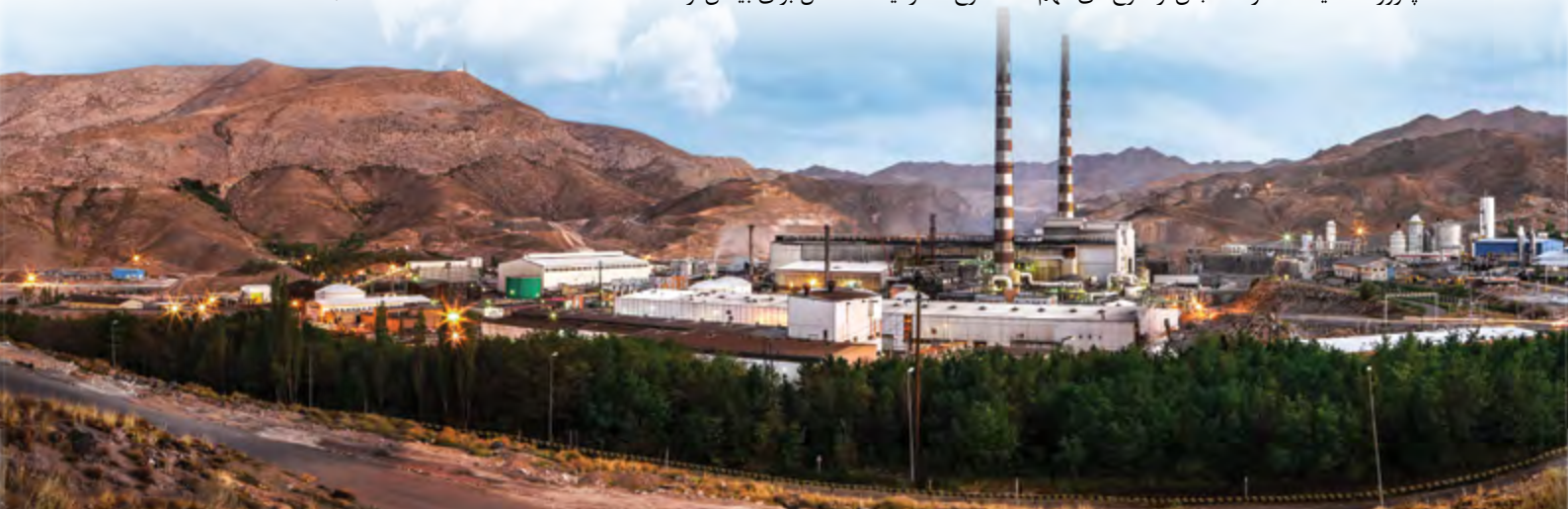
همچنین عباس فخرآبادی، معاون پشتیبانی مجتمع، اظهار داشت: پروژه‌های توسعه‌ای متعددی در سرچشمه در حال اجراست که می‌تواند ظرفیت فعلی مجتمع را تا سه برابر افزایش دهد. با بهره‌برداری از این طرح‌ها، زمینه اشتغال برای بیش از ۲۵۰۰ تا

مدیر مجتمع مس سرچشمه با اشاره به جایگاه ایران در صنعت جهانی مس افزود: ایران از نظر ذخایر مس در رتبه پنجم جهان قرار دارد، اما از لحاظ تولید در جایگاه هجدهم است. با اجرای طرح ملی "کیمیا"، ظرفیت تولید کاتد از ۳۰۰ هزار تن به یک میلیون تن افزایش خواهد یافت. طبق برنامه هفتم توسعه نیز هدف‌گذاری شده تا تولید سالانه به ۸۰۰ هزار تن کاتد برسد.

مدیر مجتمع مس سرچشمه با بیان اینکه حدود ۱۶ هزار نفر در این مجموعه فعالیت دارند، گفت: از این تعداد، ۶ هزار نفر پرسنل رسمی، ۶ هزار نفر نیروهای پیمانکاری و حدود ۴ هزار نفر نیز در پروژه‌ها مشغول کار هستند. همچنین نزدیک به ۱۰ هزار بازنشسته از خانواده صنعت مس در این منطقه زندگی می‌کنند.

صالحی ادامه داد: با وجود چالش‌های اخیر از جمله جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، تولید مجتمع از برنامه پیش‌بینی‌شده جلوتر است و امیدواریم تا پایان سال نیز از اهداف تعیین‌شده فراتر برویم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اقدامات اجتماعی مجتمع گفت: پروژه تصفیه‌خانه رفسنجان از طرح‌های مهم

در شهریور ماه امسال در شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر رقم خورد

رشد ۷.۲ درصدی تولید و ۷۰ درصدی فروش

همچنین این شرکت در همین بازه زمانی نسبت به مدت مشابه، ۷۶ درصد رشد درآمدی، افزایش ۵.۵ برابری عرضه محصول در بورس و به عنوان بزرگترین عرضه کننده آهن اسفنجی کشور، ۳۲ درصد در سهم خود از کل عرضه در بورس کشور رشد داشته است.

مصرف حامل های انرژی، در ششمین سال ۴۴۳ هزار و ۳۰۳ تن آهن اسفنجی تولید کرد که توانست با افزایش ۲۹ هزار و ۷۱۴ تن محصول نسبت به همین مدت در ماه گذشته (مرداد)، رشد ۷.۲ درصدی را داشته باشد و ۱۰ رکورد تولید، حمل، بارگیری، فروش و پایداری را به ثبت برساند.

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر در شهریور امسال نسبت به مردادماه، ۷.۲ درصد رشد تولید و ۷۰ درصدی افزایش فروش داشت.

این شرکت در راستای تحقق شعار سال، با همت کارکنان پرتلاش و پیمانکاران علیرغم محدودیت های اعمال شده در

توسعه آهن و فولاد گل گهر واحد صنعتی نمونه استان کرمان شد

عملکرد برجسته ای داشتند تجلیل به عمل آمد. در پایان آیین، با اهدای لوح و تندیس ویژه، از شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر به پاس تلاش های مؤثر در توسعه تولید و ارتقای بهره وری صنعتی استان کرمان قدردانی شد.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی، بهرام شکوری رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران و جمعی از فعالان صنعتی و تولیدکنندگان استان برگزار شد، از واحدهایی که در زمینه تولید و رشد صنعتی

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر در همایش بزرگداشت روز صنعت و معدن و هفته صنایع کوچک، به عنوان واحد صنعتی نمونه استان کرمان معرفی و مورد تقدیر قرار گرفت. در این مراسم که با حضور مجید دوستعلی

شتاب تازه صادرات فولاد پس از رکود فصلی

جهش ۴۵ درصدی صادرات زنجیره فولاد ایران

درصدی را تجربه کرده است. این افت در مجموع باعث شده کل مقاطع طویل فولادی با کاهش ۱۷ درصدی مواجه شوند و زنگ هشدار برای واحدهای پایین‌دستی به صدا درآید.

تازه‌ترین آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از روند صادرات زنجیره فولاد در شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد پس از افت فصلی در ابتدای سال، صادرات آهن و فولاد کشور با رشد چشمگیر ۴۵ درصدی در حجم و ۲۶ درصدی در ارزش، بار دیگر به مدار صعود بازگشته و رقم کل درآمدهای ارزی این بخش به حدود ۴ میلیارد دلار رسیده است.

ارزش صادرات انواع ورق‌های فولادی

سه برابر شد

اما در این بین ورق‌های فولادی در سمت دیگر تراز تجاری درخشش ویژه‌ای دارند. آمار نشان می‌دهد ارزش صادرات انواع ورق‌های فولادی تقریباً سه برابر شده و از ۱۰۸ میلیون دلار در نیمه نخست پارسال به بیش از ۳۲۰ میلیون دلار در سال جاری رسیده است، رشدی که ناشی از سیاست‌های فعال صادراتی در شرکت‌های گروه فولاد مبارکه از جمله خود مبارکه و ورق خودرو چهارمحال و بختیاری است.

مجموع این تحولات تصویری دوگانه از بازار صادراتی فولاد ایران ارائه می‌دهد، صعود پر قدرت حلقه‌های ابتدایی زنجیره و عقب‌نشینی بخش‌های نهایی که اگرچه در کوتاه‌مدت به افزایش درآمدهای ارزی کمک کرده اما در بلندمدت می‌تواند چالش تازه‌ای برای پایداری تولید فولاد کشور ایجاد کند.

تن در سال ۱۴۰۳ به ۳/۴ میلیون تن در سال جاری رسیده و درآمد حاصل از آن نیز با رشد خیره‌کننده ۹۴ درصدی به ۴۱۳ میلیون دلار افزایش یافته است.

گندله آهن نیز رشد ۴۱ درصدی در حجم و نزدیک به همین میزان در ارزش صادرات داشته است. این رونق در حلقه‌های ابتدایی زنجیره از نگاه فولادسازان چندان خوشایند نیست چراکه ممکن است در ادامه سال فشار تأمین مواد اولیه را افزایش دهد.

از سوی دیگر صادرات مقاطع طویل فولادی از جمله میلگرد و تیرآهن با افت قابل توجه مواجه شده است. میلگرد به‌عنوان پرچمدار این بخش که سال گذشته سهم ۸۵ درصدی از صادرات مقاطع طویل داشت، امسال با کاهش ۲۲ درصدی در حجم روبه‌رو شده و به ۱.۱۶ میلیون تن رسیده است. بازار صادرات تیرآهن نیز کاهش ۱۸

داده‌های منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران حاکی از آن است که صادرات زنجیره فولاد در نیمه نخست ۱۴۰۴ نه‌تنها از رکود سه‌ماهه ابتدایی عبور کرده، بلکه عملکردی فراتر از انتظار را رقم زده است. در مجموع حجم صادرات آهن و فولاد کشور با رشد ۳۴ درصدی و کل زنجیره با افزایش ۴۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه بوده است. ارزش این صادرات نیز از حدود ۳/۱ میلیارد دلار در سال قبل به ۳/۹ میلیارد دلار در سال جاری رسیده، یعنی جهشی ۲۶ درصدی.

صعود مواد اولیه، افت مقاطع طویل

در جزئیات اعلام شده بیشترین رشد در بخش مواد اولیه ثبت شده است. صادرات کنسانتره سنگ آهن در شش‌ماهه نخست امسال با جهشی دو برابری از ۱/۸ میلیون

پسماندهای ویژه

روغن آسکارل و
تجهیزات آغشته به آن

لجن تاندم میل و پشم
شیشه، پشم سنگ

باقیمانده شیمیایی و
ترکیبات نفتی

پسماندهای فرعی غیرتولیدی

عادی

کشاورزی

پزشکی

فولاد مبارکه

پیشران تحقق اقتصاد چرخشی در کشور

پسماند حاصل از تولید و محصولات جانبی

پسماند صنعتی

آهن سازی

کاتالیست پایه نیکل
کاتالیست اکسید روی
آهک میکرونیـزده
آهن اسفنجی سوخته
لوله ریفورمر

فولاد سازی

سرباره، خرسک
ته تاندیش، سر و ته
اسلب، غبار شارژ ...

نورد گرم

کلاف ضایعاتی،
لجن کلاریفایر
پوسته اکسیدی، غلتک
ضایعاتی و سر قیچی

نورد سرد

انواع ورق رنگی قراضه
و غلتک ضایعاتی و
امولسیون
پودر اکسیدی...

انرژی و سیالات

لجن واحد ۲۱ و
ظروف مواد شیمیایی
کاترید ضایعاتی

حمل و نقل

روغن، گازوییل
فیلتر، لاستیک

تعمیرگاه مرکزی

روغن آسکارل و Z۱
پساب کارواش
انواع قطعات
مستعمل

بازرسی فنی

پسماند الکترونیک

۹۵۴
گروه فولاد مبارکه

مدیریت ارتباطات
و پرنـد سازمانـی
www.msc.ir
@mobarakehsteel-co

نمایش بازار

رشد صعودی بهای فلز سرخ ادامه دارد است
روژه‌های درخشان مس در ۲۰۲۴

تغییر برنامه فولادسازی در سطح جهانی
افت تولید، اجتناب‌ناپذیر است

رشد صعودی بهای فلز سرخ ادامه دار است

روزهای درخشان مس در ۲۰۲۶

روند رو به رشد بهای مس در سال ۲۰۲۵ میلادی قابل توجه بوده است. همزمان روزهای مثبت و درخشانی نیز پیش روی فلز سرخ رنگ پیش بینی می شود. افت عرضه مس معدنی در ماه های گذشته و احتمال کاهش عرضه در ماه های آتی از مهم ترین دلایل رشد قیمت مس است. در این میان عملکرد قدرتهای بزرگ دنیا نیز نوساناتی را به بازار مس تحمیل کرده با این وجود همچنان آینده قیمتی این فلز در سال ۲۰۲۶ میلادی مثبت و رو به رشد برآورد می شود.

علیرضا حشمت زاد
نویسنده پیام آوران معدن و فولاد

را نشان می دهد. سخنگوی این شرکت افزود: این اقدام واقعیت های عملیاتی ذوب کاری مس داخلی را به رسمیت می شناسد و زمان لازم برای بررسی و برنامه ریزی مجدد در خصوص قانون مس و اجرای آینده آن را فراهم می کند.

گفتنی است ترامپ با صدور یک دستور اجرایی، مس را به عنوان ماده ای حیاتی برای دفاع، زیرساخت ها و فناوری های نوظهور، از جمله انرژی پاک و خودروهای برقی، معرفی کرده بود.

نرخ بهره یکی از شاخص های مهم موثر بر عملکرد بازارهای مالی و کالایی است. فدرال رزرو آمریکا نرخ بهره را ۲۵ واحد کاهش داد و آن را بین محدوده هدف ۳.۷۵ درصد تا چهار درصد قرار داد اما وعده کاهش بیشتر نرخ بهره تا پایان سال جاری نداد. این کاهش نرخ بهره، دومین مورد در سال ۲۰۲۵ است، زیرا بانک مرکزی آمریکا در پنج جلسه قبلی خود قبل از کاهش جلسه سپتامبر، نرخ بهره را بدون تغییر نگه داشته بود.

فدرال رزرو اعلام کرد: داده های موجود نشان می دهد که فعالیت اقتصادی با سرعت متوسطی در حال گسترش است. افزایش مشاغل در سال جاری کاهش و نرخ بیکاری افزایش یافته، هرچند تا آگوست همچنان پایین مانده است. تورم نیز از اوایل سال افزایش یافته و همچنان تا حدودی بالا است. این اقدام فدرال رزرو می تواند محرک ادامه روند سیاست های انبساطی فدرال رزرو باشد.

شاخص قیمت مصرف کننده (CPI) آمریکا در ماه سپتامبر نسبت به سال گذشته ۳ درصد افزایش یافت که اندکی بالاتر از برآورد ۲.۹ درصدی ماه قبل است و حکایت

معادن بزرگ در آمریکای جنوبی، آفریقا و آسیا است.

انجمن فلزات غیرآهنی چین ماه گذشته نیز در پیشنهادی رسمی به دولت مرکزی خواستار کنترل شدیدتر بر پروژه های جدید تولید مس شده بود؛ چراکه تولیدکنندگان داخلی هشدار داده اند رقابت شدید باعث سقوط تاریخی هزینه های فرآوری و تهدید پایداری صنعت شده است.

▶ ترامپ بازار فلزات را دگرگون می کند

ایالات متحده بزرگترین اقتصاد دنیا است. سیاست های این کشور از اثرگذاری بالایی بر بازارهای کالایی جهان برخوردار است. رد ماه های گذشته و پس از روی کار آمدن دونالد ترامپ در مقام رئیس جمهوری ایالات متحده عملاً تغییرات گسترده ای در سیاست های اقتصادی این کشور حاصل شده است.

چندی پیش دونالد ترامپ قوانین آلودگی دوران بایدن را لغو و شرکت های ذوب کاری داخلی را از رعایت محدودیت های جدید ۲ سال معاف کرد؛ اقدامی که هدف آن حمایت از تولید مس و کاهش وابستگی به منابع خارجی است. کاخ سفید در توضیح این اقدام گفت: تحمیل این الزامات بر صنعتی که محدود و در حال حاضر تحت فشار است، خطر افزایش تعطیلی ها، تضعیف پایه صنعتی کشور، کاهش استقلال معدنی و افزایش وابستگی به ظرفیت پردازش تحت کنترل خارجی را به همراه دارد.

شرکت Freeport که مستقر در فینیکس است، از ترامپ تشکر کرد و اعلام کرد این معافیت ۲ ساله اهمیت مس برای امنیت ملی

مس در ماه های اخیر روند رو به رشد قیمتی را پشت سر گذاشته و برای روزهایی قیمت فروش آن در بورس فلزات لندن از مرز ۱۱ هزار دلار به ازای هر تن نیز فراتر رفته است. میانگین رشد قیمت ماهانه مس از ابتدای امسال تا پایان اکتبر حدود ۲۰ درصد برآورد می شود. آینده قیمتی این فلز سرخ رنگ نیز همچنان رو به رشد پیش بینی می شود. تداوم تولید مس معدنی از سوی کشورهای شیلی، کنگو و اندونزی، از موقعیت کمبود عرضه و رشد قیمت این فلز پشتیبانی می کند. در این میان سیاست های اقتصادی اتخاذ شده توسط دولت های بزرگ از جمله ایالات متحده و چین از اثرگذاری بالایی بر بهای مس برخوردار است.

▶ چین محرک بازار مس

چین که در سال های اخیر با چالش هایی همچون رکود در بازار مسکن مواجه بوده و همچنان زیر سایه تنش های تجاری با ایالات متحده قرار دارد، از اثرگذاری بالایی بر بازار فلزات رنگین و به خصوص مس برخوردار است. چندی پیش انجمن صنایع فلزات غیرآهنی چین خواستار تعیین سقف برای ظرفیت تولید مس، روی و سرب در این کشور شد.

این انجمن اعلام کرد: باید محدودیت هایی برای ایجاد ظرفیت های جدید در بخش فلزات غیرآهنی به ویژه مس، روی و سرب در نظر گرفته شود تا از گسترش بی رویه واحدهای تولیدی جلوگیری شود. قیمت جهانی مس در بورس فلزات لندن در مسیر بهترین رشد ماهانه خود قرار گرفته است. این افزایش قیمت ناشی از اختلال در عرضه

خود، دو کشور به توافقی تازه برای کاهش تعرفه‌ها دست یافته‌اند.

ترامپ که در پایان سفر آسیایی خود با خبرنگاران از جمله خبرنگار خبرگزاری رویترز در هواپیمای «پرفورس وان» گفت‌وگو می‌کرد، این توافق را نتیجه گفت‌وگویی «فوق‌العاده» با رئیس‌جمهوری چین دانست و تاکید کرد که «این توافق برای هر دو کشور سودمند است و می‌تواند مسیر تازه‌ای در روابط اقتصادی آمریکا و چین بگشاید».

این توافق بخشی از چارچوبی گسترده‌تر است که تیم‌های مذاکره‌کننده دو کشور درباره آن به جمع‌بندی رسیده بودند تا از اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی بر کالاهای چینی جلوگیری شود و در مقابل، پکن محدودیت‌های صادراتی خود بر عناصر نادر خاکی را به حالت تعلیق درآورد. به اعتقاد ترامپ این تفاهم جدید، نشانه‌ای از بازگشت آمریکا به تعامل اقتصادی سازنده با منطقه آسیاست.

تحلیلگران معتقدند توافق جدید واشنگتن و پکن می‌تواند به کاهش تنش در جنگ تجاری میان دو قدرت بزرگ اقتصادی جهان بینجامد. در همین حال انتظار می‌رود چشم‌انداز رشد صادرات چین و ثبات در بازارهای کالایی تقویت شود.

مطابق این فرمان، تعرفه جدید شامل تمامی محصولات نیمه‌فرآوری شده و مشتقات دارای کاربرد بالایی مس می‌شود و در کنار تعرفه‌های دیگر قابل اجرا خواهد بود. با این حال، خودروها و قطعات خودرویی که در حالت عادی مشمول تعرفه واردات مس می‌شدند، تحت شمول تعرفه‌های خودرویی پیشین دولت ترامپ (۲۵ درصد) قرار می‌گیرند و از تعرفه مضاعف مس مستثنا خواهند بود. از مس با عنوان فلز آینده نیز نام برده می‌شود؛ این فلز نقش کلیدی و غیرقابل جایگزینی در زیرساخت‌های انرژی، صنایع خودروسازی برقی و انتقال قدرت دارد. بنابراین چنین تصمیماتی بازار جهانی فلز سرخ را با نوسانات متعددی روبه‌رو کرده است.

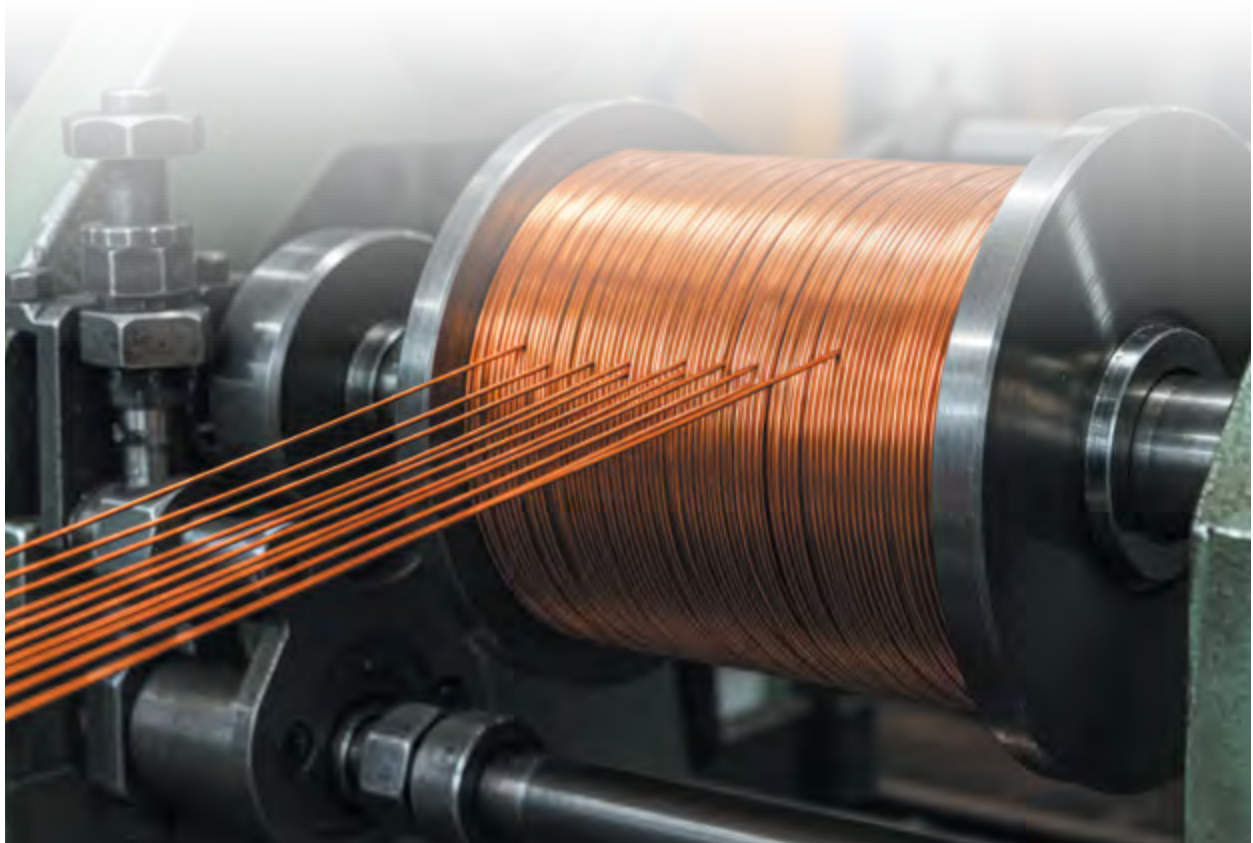
روابط ایالات متحده و چین در ماه‌های گذشته با نوسانات بسیاری مواجه بوده است. با این‌وجود اخباری درخصوص کاهش برخی تعرفه‌ها میان دو کشور منتشر شده است. این کاهش به‌منزله خبری مثبت برای فعالان بازارهای مالایی و کالایی دنیا خواهد بود و از شدت تنش‌ها خواهد کاست. رئیس‌جمهوری آمریکا اعلام کرد که در پی گفت‌وگو با شی جین‌پینگ همتای چینی

از افت تدریجی تورم دارد. در مقیاس ماهانه نیز نرخ رشد قیمت‌ها به ۰٫۳ درصد رسید که نسبت به ۰٫۴ درصد ماه آگوست، کندتر بوده است. این داده‌ها نشان می‌دهند فدرال رزرو در مسیر بازگرداندن تورم به محدوده هدف ۲ درصد به موفقیت‌هایی نسبی دست یافته است، هرچند هزینه آن، کاهش محسوس در بخش‌هایی از تقاضای داخلی بوده است.

در این میان برخی عدم قطعیت‌های سیاسی نیز بر فضای تصمیم‌گیری سایه انداخته‌اند. تعطیلی نسبی دولت فدرال آمریکا که از ابتدای اکتبر آغاز شده، موجب توقف انتشار بخشی از داده‌های رسمی اقتصادی از جمله آمار اشتغال شده و کار فدرال رزرو در ارزیابی جامع شرایط را دشوارتر کرده است.

روابط ناپایدار تجاری چین و آمریکا

طی ماه‌های گذشته اخیر خبری منتشر شد مبنی بر این که ایالات متحده تعرفه ۵۰ درصدی بر واردات مس اعمال می‌کند. دستور اجرایی ترامپ در ادامه موج تعرفه‌ها بر فلزات استراتژیک؛ «وابستگی بیش از حد به واردات» تهدید امنیت ملی معرفی شد.

تغییر برنامه فولادسازی در سطح جهانی

افت تولید، اجتناب‌ناپذیر است

نگاه کلی به پرونده فولادسازی دنیا حکایت از آن دارد که کاهش تقاضا برای مصرف این فلز استراتژیک از میزان تولید در این صنعت کاسته است. در همین حال شاهد تزریق نگاه تازه‌ای به صنعت فولاد دنیا هستیم، به این معنی تولید فولاد با هدف کاهش آلاینده‌گی در اولویت سیاست‌گذاران قرار گرفته است. نکته قابل تامل در روند فولادسازی دنیا، افت قابل تامل فولادسازی در چین است. هر چند این افت به دلیل کاهش تقاضای مصرفی در این کشور حاصل شده و هم‌زمان شاهد ارتقا صادرات فولاد و محصولات فولادی از چین به سایر مقاصد جهانی هستیم.

مهدتاب میرزا حسینی
پیام‌آوران معدن و فولاد

از بازار جهانی همچنان روند صعودی دارند، در حالی که چین، ژاپن و روسیه با کاهش تقاضای داخلی و محدودیت‌های زیست محیطی مواجه‌اند. افت ۱,۶ درصدی تولید فولاد در سپتامبر ۲۰۲۵ هشدار برای فعالان بازار است که نشان از رکود نسبی در زنجیره تامین جهانی دارد. با این حال، رشد تولید در کشورهایی مانند ایران و هند نشان می‌دهد که بازارهای نوظهور همچنان نقش مهمی در حفظ تعادل عرضه جهانی ایفا می‌کنند. آینده صنعت فولاد وابسته به توان کشورها در تطبیق با فناوری‌های نوین،

تولیدکنندگان قرار دارد، اما روند کاهشی آن مشهود است. کارشناسان صنعت فولاد پیش‌بینی می‌کنند که روند کاهشی در نیمه دوم سال ۲۰۲۵ نیز ادامه یابد؛ به ویژه در کشورهای آسیایی که تقاضای ساخت‌وساز و مصرف داخلی در حال افت است. از سوی دیگر، افزایش سرمایه‌گذاری در فناوری‌های سبز و تولید فولاد کم‌کربن می‌تواند در بلندمدت مسیر تازه‌ای برای احیای این صنعت فراهم کند. افزایش تولید در کشورهای هند، آمریکا، ترکیه و ایران نشان می‌دهد که بخش‌هایی

بر اساس گزارش انجمن جهانی فولاد، تولید این فلز در دنیا در سپتامبر ۲۰۲۵، افت ۱,۶ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته ثبت کرد و به ۱۴۱,۸ میلیون تن رسید. این کاهش تولید حکایت از تداوم رکود نسبی در صنعت فولاد جهانی دارد. کاهش تقاضا برای فولاد در دنیا و همچنین محدودیت‌های انرژی و نوسانات اقتصادی از مهم‌ترین دلایل بروز افت تولید فولاد در ماه سپتامبر عنوان شده است. براساس داده‌های رسمی انجمن جهانی فولاد، چین همچنان در صدر فهرست

بهینه‌سازی مصرف انرژی و مدیریت تقاضای جهانی خواهد بود. البته پیش‌بینی می‌شود با افزایش پروژه‌های زیربنایی در آسیا و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های سبز، از اواخر ۲۰۲۵ تا نیمه ۲۰۲۶ روند تولید دوباره به سمت رشد بازگردد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که بیشترین افت تولید فولاد به چین تعلق دارد. میزان تولید فولاد این کشور با افت ۴,۶ درصدی نسبت به سال گذشته مواجه بوده است. این کاهش تولید ناشی از کاهش تقاضای داخلی و سیاست‌های زیست‌محیطی سخت‌گیرانه بوده است.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بسیاری از فولادسازان چینی با بحران سودآوری مواجه هستند. براساس آمارها نرخ شرکت‌های سودده چین به نصف رسیده است. تولید روزانه در این واحدهای صنعتی کاهش یافته و موجودی‌ها افزایش یافته است.

تغییر مسیر چین در روند فولادسازی

در حالی که تولید فولاد خام چین در ماه سپتامبر ۲۰۲۵ در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۴,۶ درصد کاهش یافته، تولید محصولات فولادی ۵,۱ درصد رشد نشان می‌دهد. این آمار حکایت از تحولات ساختاری در صنعت فولادسازی چین دارد. براساس آمار منتشر شده توسط اداره ملی آمار چین، تولید فولاد خام این کشور در ماه سپتامبر برابر ۷۳,۴۹ میلیون تن بود. تولید چدن در این کشور برابر ۶۶,۰۵ میلیون تن بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل افت ۲,۴ درصدی داشته است. تولید محصولات نهایی فولادی چین نیز در سپتامبر ۲۰۲۵ با رشد ۵,۱ درصدی به ۱۲۴,۲۱ میلیون تن افزایش یافته است. به این ترتیب ترکیب متناقضی از کاهش محسوس تولید فولاد خام اما رشد در تولید محصولات نهایی، نسبت (محصول / فولاد خام) را به رکورد ۱,۶۹ رسانده است. این افزایش از یک منظر، نشان‌دهنده پیشرفت در ساختار صنعتی و تعمیق فرآیندهای فولادسازی در چین است.

صادرات جایگزین مصرف داخلی

هم‌زمان با کاهش تقاضا برای مصرف فولاد در چین، صادرات فولاد این کشور رشد

داشت. در دوره ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۵، شرکت‌های فولادی چین ۹۷,۷۴ میلیون تن فولاد صادر کردند. این میزان صادرات در قیاس با مدت مشابه سال گذشته آن، رشد ۶,۶ درصدی را از آن خود کرد. این رشد صادرات در بحبوحه کاهش مصرف داخلی چین ادامه یافته است.

لازم به ذکر است که در سال ۲۰۲۴، میزان تولید سالانه فولاد چین حدود ۱,۷ درصد کاهش داشت. با این‌وجود در مدت زمان موردبحث صادرات این کشور به رکورد ۱۱۰,۷۲ میلیون تن افزایش یافت.

کاهش کربن و تغییر الگوی فولادسازی

در سال‌های اخیر سیاست‌های دولتی هدفمند و همکاری بین‌المللی برای رسیدن به اهداف خنثی‌سازی کربن تا سال ۲۰۵۰ مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گرفته است. درواقع باید اذعان کرد که جهان در آستانه تحولی بزرگ در صنایع فولاد است. صنایع فولاد و سیمان، با سهم مستقیم ۱۴ درصدی از انتشار جهانی انرژی و فرایندها در این مسیر نقش اثرگذاری دارند. تولیدکنندگان پیشرو در حال ایجاد استانداردها و سیستم‌های برچسب‌گذاری برای این مواد هستند، اما ظرفیت اعلام‌شده تا سال ۲۰۳۰ تنها کسری از نیاز واقعی را پوشش می‌دهد. سیاست‌های تقاضا، مانند خرید عمومی سبز، قراردادهای تضمین تفاوت قیمت و استانداردهای اجباری انتشار، می‌توانند انگیزه برای تولیدکنندگان ایجاد کنند. در سمت عرضه، سرمایه‌گذاری‌های جدید، زیرساخت‌های کم‌انتشار و فناوری‌های قابل ارتقا به انتشار صفر می‌توانند تحول سریع‌تر را ممکن کنند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که صنعت فولاد جهانی در مسیر کاهش کربن و تولید سبز، شاهد تغییرات گسترده در تقاضای مواد اولیه است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۲۰۵۰، سهم قراضه آهن و آهن اسفنجی در شارژ ورودی کوره‌ها افزایش چشمگیری خواهد داشت و تقاضای سنگ آهن نسبت به امروز کاهش نسبی پیدا می‌کند، روندی که هم‌سو با اهداف صرفه‌جویی انرژی، کاهش انتشار کربن و توسعه اقتصاد چرخشی در صنعت فولاد است.

هم‌زمان با حرکت فولادسازان دنیا به

سمت تولید محصولات سبز، دولت چین رویکردی محتاطانه و تدریجی را برای اصلاح صنعت فولاد در پیش گرفته است. این رویکرد بر بهبود چشم‌انداز شرکت‌های تولیدکننده محصولات با کیفیت و ارزش افزوده بالا متمرکز است. برنامه پنج‌ساله جدید چین بر تحریک مصرف و نوآوری تأکید دارد. پکن متعهد شده است که سخت‌گیری در مورد مازاد ظرفیت را به‌صورت تدریجی و طی سال‌ها اعمال کند.

وزارت صنعت چین پیشنهاد داده است که قوانین تعویض ظرفیت سخت‌تر شود. بر اساس این طرح، برای احداث هر تن ظرفیت جدید، باید حداقل ۱,۵ تن ظرفیت قدیمی حذف شود؛ هرچند طرح‌هایی که شامل ارتقا و مدرن‌سازی کارخانه باشند، شرایط بهتری خواهند داشت.

در ادامه محدود کردن توسعه ظرفیت، به‌جای تعطیلی کارخانه‌های ناکارآمد، مستقیماً به کمک کارخانجاتی که از رکود طولانی‌مدت بخش املاک رنج می‌برند، نمی‌آید. با این حال، ترویج تولید فولاد با ارزش افزوده (به جای کالاهای عمومی مانند میلگرد ساختمانی) به نفع شرکت‌هایی است که توانایی تخصص‌گرایی دارند و با جهت‌گیری دولت برای ارتقای ظرفیت تولید هم‌سو است.

با وجود عدم صدور دستور کاهش تولید از سوی دولت، احتمال زیادی وجود دارد که تولید سالانه فولاد چین برای اولین بار در شش سال گذشته به کم‌تر از یک میلیارد تن کاهش یابد.

نگاهی به کارنامه فولادسازان ایرانی

میزان تولید فولاد ایران در ماه سپتامبر ۲۰۲۵ برابر ۲,۳ میلیون تن گزارش شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۶ درصدی را از آن خود کرده است. مجموع تولید فولاد ایران از ژانویه تا سپتامبر نیز برابر ۲۲,۱ میلیون تن گزارش شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت ۲,۷ درصدی را از آن خود کرده است. این افت تولید در سایه بروز محدودیت‌های جدی انرژی کشور حاصل شده است. پیش‌بینی می‌شود این محدودیت‌ها در ماه‌های پیش رو نیز ادامه داشته باشد و عملکرد فولادسازان را متاثر کند.

معاونت وزیر امور
پژوهش و فناوری
استخراج و توزیع مواد معدنی

ایمپاسکو
سازمان تامین و توزیع
ذخایر معدنی

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران
Iran Mineral Production and Supply company

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۱۲۵۹۳ / شماره: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۷۵۸
وبسایت: www.impasco.gov.ir / ایمیل: info@impasco.gov.ir

آدرس: خیابان ولیعصر (ع)، ضلع شمالی میدان ولیعصر (ع)،
نوبت کوچه ملایی، پلاک ۱۷۱۳، برج جنوبی

KSC

شرکت فولاد خوزستان در بالاترین سطح تعالی کشور

- ♦ ارتقاء بهره‌وری و تمرکز بر منابع و قابلیت‌ها
- ♦ افزایش تولید و ارتقاء کیفیت
- ♦ تامین نیازها و انتظارات مشتریان داخلی
- ♦ توسعه بازارهای صادراتی
- ♦ حفاظت از محیط زیست و تحول در ایمنی و بهداشت حرفه‌ای
- ♦ استفاده از فناوری‌های نوین جهت پایداری و ارتقاء رقابت پذیری محصولات

محصولات: اسلب، بلوم، بیلت

- ♦ برنده تندیس زرین جایزه ملی تعالی سازمانی
- ♦ موفق‌ترین شرکت در بومی سازی فناوری صنعت فولاد کشور
- ♦ دریافت‌کننده تندیس طلایی رعایت حقوق مصرف‌کنندگان در ۵ سال متوالی
- ♦ دارنده تندیس زرین شرکت صنعتی برتر در حوزه مسئولیت‌پذیری اجتماعی و خدمات رسانی به مردم
- ♦ دارنده جایزه بین‌المللی تولید برترین محصول منطبق با شاخص‌های بازار جهانی

♦ صادرکننده نمونه کشور
در سال ۱۳۹۸

نشانی: اهواز، کیلومتر ۱۰ جاده بندر امام خمینی / کد پستی: ۶۱۷۸۸-۱۳۱۱۱
تلفن گویا: ۰۶۱-۳۲۱۳۸۰۸۰ / دورنگار: ۰۶۱-۳۲۹۰۸۰۸۰-۲
تلفکس روابط عمومی: ۰۶۱-۳۲۹۰۸۲۱۰
www.ksc.ir / email.info@ksc.ir

باور رسیدن به اوج

قدیمی ترین مجموعه فولادی و اولین تولید کننده شمش فولادی به روش قوس الکتریکی در جنوب شرق

شرکت صنایع فولاد شیراز برادر

آدرس کارخانه: کرمان - بردسیر
کیلومتر ۴ جاده نگار به بافت
۰۳۴ - ۳۳۵ ۵۹۳ ۷۰ - ۷۵

گروه صنعتی فولاد

فولاد شیراز برادر